

SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES HETILAP.

Kiadó-hivatal:
VI. ker. király-utca 11/16. sz.

Ide intézendő minden a lap anyagi részét
illető közlemény.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 "
Negyed évre . . . . . 1 "

A CSALÁD LAPJA MEGJELEN:
minden vasárnap.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
OZORAY RPÁD.

Szerkesztő- és kiadó-tulajdonostárs:
PERCZEL GYULA.

Szerkesztőség:

VI. ker. király-utca 11/16. sz.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Közlésre szánt kéziratoknál kérjük a
papírnak csak egyik oldalára írni!

A leveleket kérjük bérmentesíteni!

Kéziratok visszaküldésére nem vállalkozhatunk, azonban
közlésre el nem fogadott kéziratok kívánatra két hétig
visszaadtnak.

A szerelem hatalma.

(Beszély.)

Irta: P. Kerekes Béla.

I. Az élő szobor.

A világsi foggyverletétel után sokan menekültek honvédeink közül Törökországba; ezek közt volt Barnay Ákos őrnagy is. Fiatal, szép nejét otthagya a kétség és bánat emésztő kinjai közt. — De a kétség csak hamar szomorú valóvá változott. Ugyanis hivatalosan tudósították férje haláláról, pedig a kire ráfogták, hogy hitvese, annak a testvére volt! . . . . E tudósítás hatása rendkívüli vala! A fiatal nő gyászt öltött s visszavonulva a világtól, egyedül férje emlékének élt . . . . Arcáról eltűntek a rózsák, szemeiből kialudt az andalító fény . . . . Ajkáról elszállt a mosoly, de helyét nem foglalta el a sirás. Könyei kiszáradtak! . . . .

Arca, a hollóhajfűrtöktől gyászfátyolként körül-folyva, hasonló lett a szoboréhoz: érzéketlen s érthetetlen! . . . .

Arczmain nem tett változást semmi, mintha megdermettek volna azok! . . . . csak szemeinek olykori fölcsillanása, hasonlóan a csillaghulláshoz, tanúsítja az életet, mely a márványkebel alatt tengett! . . . .

Anna, ez volt neve a nőnek, nem hervadt! A lélek megfagyva, a test él! . . . .

Íme az élő szobor érzéketlen és érthetetlen! . . . .

Kastélya fedelét puha moha-szőnyeggel fedette be. Az ódon falakkal télizöld ölelkezett. Zongoráját, festőszereit, lovait eladta, cselédeit elbocsátá, csak egy hű komornáját tartotta meg, kinek szintén feketében kellett járni. E szomorú helyen élt ő egyetlen társa, Eötvös karthausijával! Szegény asszony! . . . .

Szép csillagos éjszaka volt. Anna az ablakba könyökölve, az égre merengett. Egyszerre egy csillag futott le arról, a másik pillanatban az ajtó nyílt s a postás fekete pecsétes levelet nyujta át. A levél Törökországból, férje haláláról tudósította. Elolvassa megcsókolta s keblébe rejté. E csókkal férje emlékének adózott ki, reá nézve ezelőtt is halott volt.

Majd visszament az ablakhoz. Ekkor merült fel a hold, olyan mosolygó arca volt. A nő mélázva nézte a mindinkább emelkedő sápadt mosolygót, ki tudja, mire gondolt ekkor? . . . . A hold tetőzött, midőn a keleti láthatár vérpiros színbe borult, . . . egy falu égett. . . . a szellő elhozta töredeztve a harang kongását! . . . . A nő csendesen behuzta az ablakot s aludni vonult.

Álmodott-e? . . . . Igen. Álmában élt, ébren élő-halott volt! . . . . Álmodott most is. . . . Álmodta, hogy éj van. A hold úgy ragyog, a csillagok úgy villognak. . . . A táj csendes, a csata elmúlt, de nyomán ott

maradt a csatatér! . . . . A holtak mozdulatlan nyugosznak a tört ágyuk s szuronyok között! . . . . Halk csörgés hallatszik, a vérpatak csörgése az! . . . . A hold ezüst sugarai, mint egy óriás hárfá vont idegei, rezegnek . . . . a szellő meglebben s titkos susogás kel, ... melyet olykor egy-egy hörgés tör meg! . . . . A csatatéren fehér alak lebeg . . . . s mint nádszál hajol a holtak fölé! . . . . A hold eltűnt, de az tovább lebeg . . . . már a hajnal is pirul, a fehér alak az égre néz, halotthalvány arcán kérés epedez: Oh könyörülj rajtam! . . . . aztán eltűnt a távolban . . . .

Másnap reggel egy ember kopogtatott a kastély ajtaján. A bárónó kastélya elézésének hozta hírét. Anna szót sem szólt reá, csak kezével távozásra inté a hírnököt. Az nap délután a kormány megbízottja jött a kastélyt elkobozni. Anna anélkül, hogy arca változott volna, magához véve pénzét s ékszereit, odahagyta azt. Testvéréhez ment s ott egy kis szobát tartva megcsupán, folytatta rideg életét, mint élő szobor! . . .

II. A török leány.

Törökország fővárosában élt egy öreg kalmár, volt egy leánya, Zelmának hívták. Haja fekete volt, mint az éj, arcán a rózsza és liliom ölekezett, szemei ragyogók mint a csillagok s némánbeszélők. Termete sugár, a szép hattyu kebel merészen szökent karsu derekká, melyet megölelni is fél az ember, mert eltörik . . . . . A hajnallal ébredt s a madarakkal dicsőíté Alláht. A virágokkal beszélt naphosszanta kis kertjében. Már tizenötödik tavaszát érte s még gyermek volt. Derült, zavartalan kedély honolt keblében, melynek mintegy természetes nyilvánulásai voltak: az őszinte nyíltság, a megelégedés ama kis világgal, melyben mint angyal, mint tulvilági tünemény élt s a szeretet, mely egész lényéből kisugárzott.

Enyhe, őszi délután volt, a nap főségesen szállott alá, míg végre eltűnt . . . . az est-hajnal csillag fölmerült . . . . és szétmosolygott a tájon . . . . Zelma megcsókolva kedvenc virágait, elbucszott tőlük s aludni ment.

Éjfél lehetett mikor kis hálószobája ablakán kocogtak . . . . A leány fölrezzent álmából . . . . a kocogás ismétlődött . . . . A szűzi szemérem lángszinbe boríták arcát. Hirtelen magára kapva patyolat-pongyoláját, kinyitotta az ablakot, nem is gondolt arra, hogy a világon rossz emberek is vannak! . . . .

Egy katona állt előtte. Szép arca halvány és oly szomorú volt! . . . . Főlemelve tekintetét a lányra, kéré hangon így szólt:

— Oh lányka! elkésett utas vagyok, egy kis helyet éjszakára, a hol megpihenhessek! . . . .

Idegen nyelven beszélt, de Zelma megértette mégis, arca oly világosan kifejezte kérését. Félre állt az ablaktól s intett, hogy jöjjen be. Az idegen követte a néma intést. A lány ágyára mutatott, az ráfeküdt s néhány perc múlva elszenderült . . . .

Oly angyali ártatlanság nyilatkozott e tettben, melynek fényére még egy rossz gondolat sem lehelt foltot! . . . .

Zelma pedig az ablakba könyökölt . . . . A hold pompásan fényelt az ég azurján . . . . Egyszerre fátyol-felhőbe burkolódzott s egész éjjel együtt vándoroltak. Midőn a kelő hajnal bágyadt pírrel kezdé festeni az ég alját, a lány kiment kis kertjébe s a rózsaszalomban elaludt . . . .

Első változás szokott életrendjében! . . . . .

Az apa felébredve, leánya hálószobájába ment s midőn megpillantotta az idegent, oly hangosan kiáltott fel ijedséggel párosult meglepetésében, hogy az ijedten rettent föl álmából.

Meglátva a bámuló kalmárt, francia nyelven mondá. Bocsánat! leánya engedelmeiből vagyok itt.

— Hát leányom hol van? kérdé az apa szintén francia nyelven, még jobban elbámulva.

— Nem tudom, válaszolt az idegen, talán kiment?

A kalmár egyenesen a kertbe rohant s ott találta alvó gyermekét a rózsza lugasban, olyan volt mint angyal, mint virág tündér rózsakoszorutól ölelve . . . .

Megállva előtte csédálkozással dörmögé magában:

— Mily különös! eddig a hajnal s ajkai mosolya egyszerre derengett fel s még most is alszik . . . . . közelebb lépve szeliden megérinté a lányt, az mint egy sebzett őzike rezzent föl s e közben széttépte a rózsakoszorut! . . . . .

— Atyám! ez volt az első szava. Engesztelés az apa iránt!

— Zelma! mond az apa. Kérdés, mely feleletre vár.

Ez alatt az idegen is megjelent az engesztelés és felelet egy személyben. Zelma arcáról oltúnt a liliom, hogy helyét egészen a rózsza foglalja el . . . . .

— Uram! szólt, én menekült magyar honvéd vagyok. Éjjelben érkeztem meg ide, halálra gyötörve az ut fáradalmi miatt. Éji szállást kértem leányodtól, ez angyaltól, ki saját fekhelyét adta át nekem. De most bánom, hogy elfogadtam, elég lett volna nekem egy kis szeglet is ott a földön, kinek hazája nincs! . . . . . itt két könyesepp pergett alá halvány arcáról: a fájdalom s hála könyeseppjei! . . . . .

A kalmár meghatottan vonta keblére leányát s megcsókolva homlokát, szeretettel suttagá:

— Angyalom! s ez a teljes kiengesztelődés hangja volt! . . . . .

Ezután elbeszélte annak az idegen kilétét. Zelma könyezve kérte apját, hogy fogadja be őt házába.

Az apa elragadtatással felelé:

— Kérésed szent előttem! Játszi kedélyed talán földeritheti e hazátlan magyart.

De nem érttem nyelvét, mondá a lány bánatos hangon, pedig oly szépen hangzik, elbájolja az embert, mint a pacsirtaszó . . . . .

Igazad volt! kedves gyermek; e nyilatkozatok is pacsirtái a közelgő tavasznak, melynek neve „szerelem!“ . . . . .

A kalmár felajánlotta hajlékát a menekültnek, ki örömmel fogadta el a nagylelkű ajándatot!

Néhány hónap múlva Zelma szépen beszélt magyarul. A szerelem nagy mester! . . . . ő pedig szerette a honvédet ifju szíve egész hevével és rajongásával! . . . .

Barnay, ő volt a menekült honvéd, látta, mint virult fel a lány keblében az első ábrándos szerelem tavasza! . . . . Látta mily sokszor mereng kis kertjében a holdvilágos éjjeleken . . . . Többet nem kelt hajnallal s nem beszélt virágaival. Hallgatag s ábrándozó lett! . . . .

Barnay szerette a lányt de nem szerelemmel, szívet hazája és neje képe töltötte be . . . . .

Egy szép este Barnay a kis kertben ült, gondolatái ki tudja hol tévedeztek . . . . .

Egyszerre két kar fonódik nyaka körül, két biboros ajk tapad kezére, mely keblén, ott fájó szíve táján pihent s az ezüst csengésű hang szenvedélyesen rebegé:

— Szeretlek! . . . . . s Zelma álctan keblére borult! . . . . .

Arca halvány volt, talán a vallomás miatt, melyet gyermeki lelke tett?

Nem! a halvány sejtelem miatt, mely azt súgta neki, hogy szíve bálványa nem érez hasonlóan!

Barnay megilletődött a nagy szerelmen s lehajolva a szép halvány főre, megcsókolta a márványhomlokot . . . . . e csókra villámgyorsan felugrott a lány. szemei lázas tűzben égtek . . . . .

— Ne szánj! ne! suttagá indulatosan, éreztem a csókot, a szájalom csókja volt! . . . . . ölj meg inkább! a halálos seb édesebb fog lenni, mint a „keserű csók!“ . . . . .

Barnay mindent megtudott e nyilatkozatra. A

lányra emelve delejes fényű szemeit, lágy, olvadozó hangon így szólt ;

— Zelma ! neked még nem szabad a halálra gondolnod, de nekem, ki hazáját is elveszté, a halál a legnagyobb jutalom ! . . . .

Ez használt ! . . . .

— Oh ne beszélj így, sikoltott fel a lány, inkább nem beszélek többé soha a halálról, melyet úgy ohajtasz, mert semmi sem köt az élethez, még én sem, ki úgy szeretlek ! . . . .

A lány oly szép volt szenvedélyes felhevülésében, körül folyva a hold ezüst sugáritól, mint egy „glóriától” ! . . . .

Barnay csak nézte s úgy fájt nemes lelkének, hogy nem tudja szeretni !

III. A lengyel kapitány.

Szép, dalias alak volt, Choranszky Arthurnak hívták. Arcán örökké bánatos érzés borongott, melyet sem az öröm, sem a lelkesedés nem tudott onnan elűzni. Lengyel volt. Egy szabadságaért küzdő nép ellen kellett harcolnia, de kezét nem pirositá annak vére, bár testén tiz seb fészkelte, a hőslélkü vitézség virágai, a szabadság nefelejcei voltak ezek ! . . . .

Ő volt, ki az özvegynek tudtára adta kastélya elkobzását. Szive vérzett, látva ezt az érzéketlen szobrot, kinek férje legjobb barátja volt, pedig attól kapta legveszélyesebb sebet ! s ugyanakkor szánó részvét támadt lelkében s vágy abba lelket önteni ! . . . .

Ez pedig csak a szerelem lehetett !

A kapitány megszerette Annát. Az észrevette a lengyel érzelmét, de nem jutalmazta egyébbel, mint mosolylyal, mely arcán halványan átvillant s mely mintha mondta volna :

— Kishitű ! e szobort csak az teheti szerető nővé ismét ki szoborrá tette ! . . . .

A kapitányt megrendíté a halvány mosoly, de Annát e perctől fogva imádni kezdte . . . .

Két hónappal ezen esemény után a ház, melyben Anna lakott, meggyult.

Már magasan verdestek a lángok . . . . sziporkázva recsegték az izzó gerendák s több helyt be is szakadtak . . . . midőn egy férfi tört át a sokaságon, halotthalvány arcát a tűz világa nemessé tette . . . .

— Hol van Barnayné ? kiáltá érces hangon.

A sokaság összenézett s egy suttogás rezgett át a légen.

— Szobájában ; . . . .

Arthur felhőrgött, mint a sebzett vad, a lépcsőzet bejáratánál eltűnt, nyomában zuhant le egy égő gerenda, szikrafátyolt verve fel a földről.

Néhány perc mult el . . . . A tömeg tekintetét a bejáratra szegezte kétségbeejtő némasággal ! . . . .

Csak a kigyozó lángok ropogtak sisteregve és a gerendák recsegték kísértetiesen . . . . A ház felett sziporkafelhőt libegtetett dühösen a szél . . . .

Egyszerre harsány örömkialtással tört ki a tömeg . . . . a kapitány tűnt elő, karjai közt tartva az alélt nőt ! . . . .

A hideg levegő magához téríté. Fölvetve sötétlen csillogó szemeit, kínosan sutogta :

— Miért nem engedett meghalnom ! . . . . e pillanatban csak egy sötét érzelem tükrözte vissza magát arcán, a halál után epedő vágy.

Szegény mentő ! minő díj nemes tettedért ! . . . .

Arthur nem szólt reá semmit, de e némaság menyi mindent kifejezett ! . . . .

Óriási szerelmet, óriási kiút s egy ritka nemes lelket ! . . . .

A következő napon a kapitány meglátogatta Annát.

(Vége köv.)

Otthon.

Hús árny alatt a csermely habja zúg,
A lombon a madárka énekel.

A vadgalambnak bús siralmival
Együtt keserg az érzéses kebel.
A fák közül a dombnak oldalán,
Feltűnnek szerte kis fehér lakok.
A legfehérebb ház szobáiban
Sok év után ma ismét honn vagyok !

E házikóhoz egy emlékezet, —
Gyermekkorom, — sok boldog óra köt,
A perc, hogy ismét megláthassam én,
Miért epedtem vágyva — végre jött.
Szeretteimnek üdvölt ajkai !
Ti engemet most úgy felvidítottok . . .
Érzem, mi édes boldogság, midőn
Sok év után ma ismét honn vagyok !

Megnézek mindent ott a ház körül.
Ez szebb, ez újabb, mint volt akkoron . . .
Keblemből titkos hang beszél nekem :
Bár itt tölthetném egykor aggkorom !
A csendes estvén, hogy ha kinn ülök
Kapunk előtt, de sokra gondolok . . .
Kis húgom az ölemben van. Hiszen
Sok év után ma ismét honn vagyok !

Majd elmegyek a csermely-partra is
Meghallani a bűgő gerlicét.
Olyan kesergőn énekel szegény !
Mi bántja néki árva kis szívét ?
— — Rágondolok, hogy el kell menni még,
S e gondolatnál sirva fakadok.
Ide húgocskám ! az ölemben már !
Sok év után ma ismét honn vagyok.

BAKONYI JIHAMÉR.

Az asszony-kapitány orra.

(Elbeszélés.)

Irta : Gorovy Miksa.

Egy szép májusi napon értünk, Várkonyi Árpád barátommal európai körútunkban La Motteba, St. Quiérből, hová nagyobbyszerű vadászathoz voltunk hivatalosak.

Innen Boulogneba igyekeztünk, onnan pedig Dowerbe, mivel tervünk szerint e helyet szemeltük ki, partraszálló helyül Angliába — elsőnek.

Hogy utunkat minden fennakadás nélkül folytathassuk célunkhoz, gyorsan igyekeztem a pénztárhoz jegyet váltani, — a hol már többen gyülekeztek össze ugyan-e célból. — Jegyeinkkel kezemben Árpádhoz közeledtem, midőn egyszerre, kellemes „Oh verflucht“ német felkiáltásával, — a pénztárnál jegyet váltó hölgyre tesz figyelmessé.

Amint a hölgy alakját, hátulról láttam, önkénytelenül kelle magamnak bevallani, — hogy ez — „egy „Phidiás metszette szépség.“

Valóban ! már oly sok szép alakú hölgyet láttam s ismertem eddig, — hogy még gondolni sem mertem egy még szebbnek látását ; — de a természet, mint egy kigúnyolni látszott engem, — e merész állításomban.

Megkísérlem leírását, úgy a mint láttam.

— Az alak, a közép magasságnál valamivel nagyobb, — a tagok s derék szélessége és nagysága, meg egyezett az alak magasságával, a hol a férfias ércesség és női zsengesség oly művésziesen folyt össze, párosult

egygyé, melyekre oly szépen simúlt a könnyü átlátszó, lágy nyári ruha kelméje, mintha arra öntve lett volna.

„Egészen pedig, a természetnek oly remekműve, melyben maga is gyönyörködni látszott, ezt mint egy bizonyítják a rövid s magas torkú lábacskák és a hófehér gödröcskés, rózsaszín körmű keztyűtlen minta szépségű kezeccskék, — szóval „Cleopatra kezek, mint Blasel mondja :

„Das herrlichste an ihr war jedoch ihre vollendete schöne Hand.

„Denn keine zartere gab's in ganz Egypterland!“

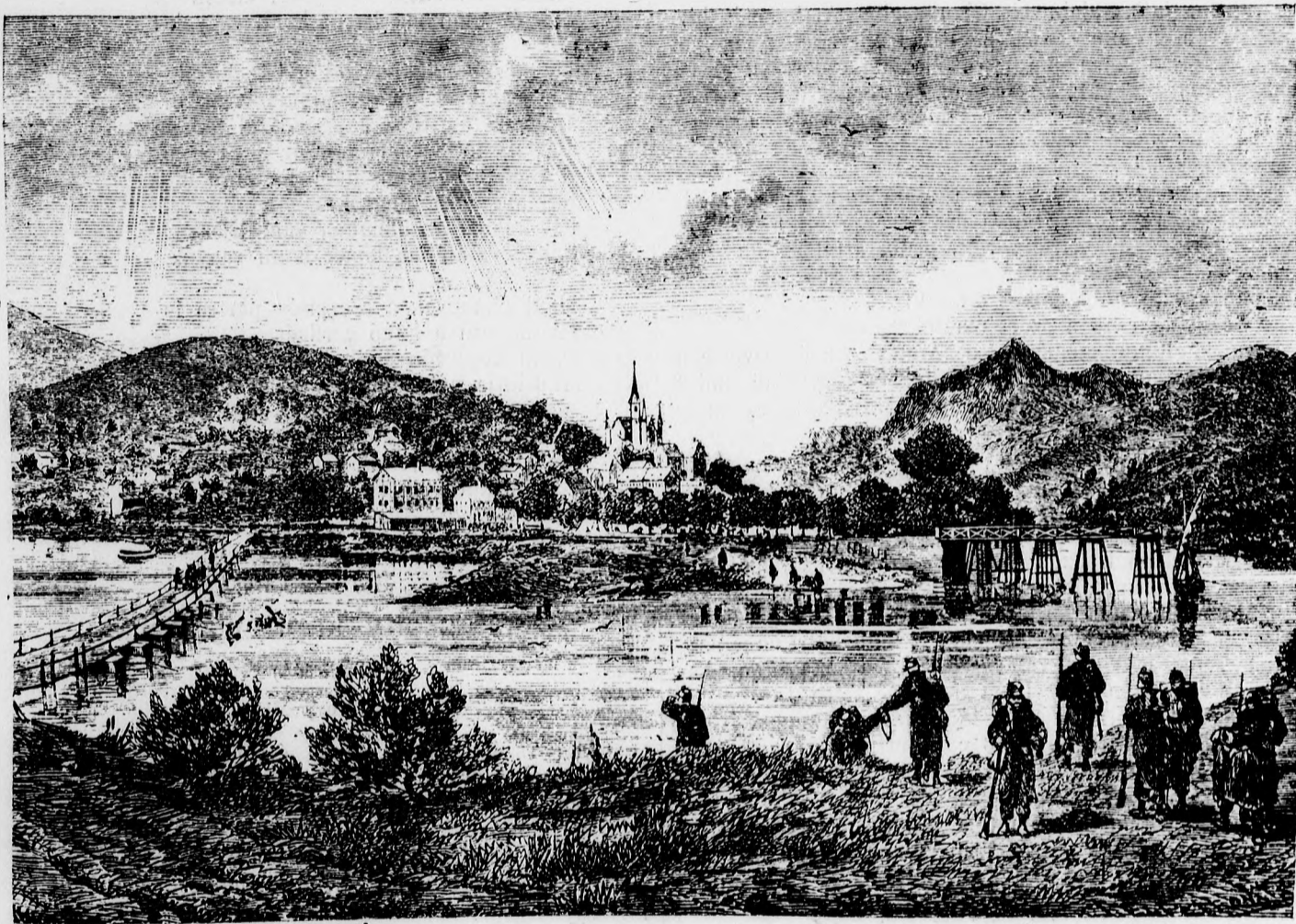
Árpád és én örültünk, mint a féle fiatal emberek, ez utitársnőnknek, mivel a láttottak után, hiinni véltünk a nő szépségében — kiből még kedves társalgó modort is reméltünk.

kölesönös kikérdezés, hogy kiki, honnan jö? — hová szándékozik? kicsoda? — miféle járatban van? — s több e féle.

Én egyenesen szomszédnőmhöz fordultam, ugyan ily kérdéseimmel, mivel azt véltem, ha társalogni fogunk, főlemeli fátyolát arcáról, mely ezt most és elta karta kíváncsi szemeim elől, s látni fogom azt az arcot, melyet magamnak előre „szépnek“ — festék.

Csak rövid idejű társalgásunk, már is azt tudafá velem, hogy utitársnőnk a magasabb „haute-volée“ tagjainak egyike. — ki a legnagyobb könnyedséggel társalog majd erről — majd arról, — nagy gyakorlatot árult el, az egyik tárgyból a másikba való elmés átmeneteiben melyet folyton, egésség és, tüzes találó élecekkel tudott kedvesen fűszerezni s bájosan ékesíteni.

De arcát azért, még most sem láttam — Oh! az

■ A Boszna vidéke. (Szövegét lásd a 326. oldalon.)

Hét órakor indul a póstakocsi Boulogne felé.

A városi torony óra hetet ütött, a kalauz jelt ad a beszállásra.

Pár perc múlva elfoglaltuk helyünket, a nehézkes jármű zárkájában, hol heten voltunk, mint a gonoszok. — A jobb oldalon 3 kalmárnak s egy hivatalnoknak látszott lenni, a bal oldalon Árpád, mellette az urnó s végül én.

Igy hát heten voltunk belül, — a különféle alakú s csomagolású podgyász felül, — a kalauz hátul, — s az elmaradhatlan postakürtű posta kocsis elől, aki most miután minden rendén volt, — ostorával a lovak közé cserdített, — mire a szegény párak megindították a recsegő nehézkes járművet, hogy újból tegyék meg a már megszokott, nyolc órás terhes utat, bennünket Boulognéba szállítandó.

A mint már az szokás, kezdetét vette nálunk is a

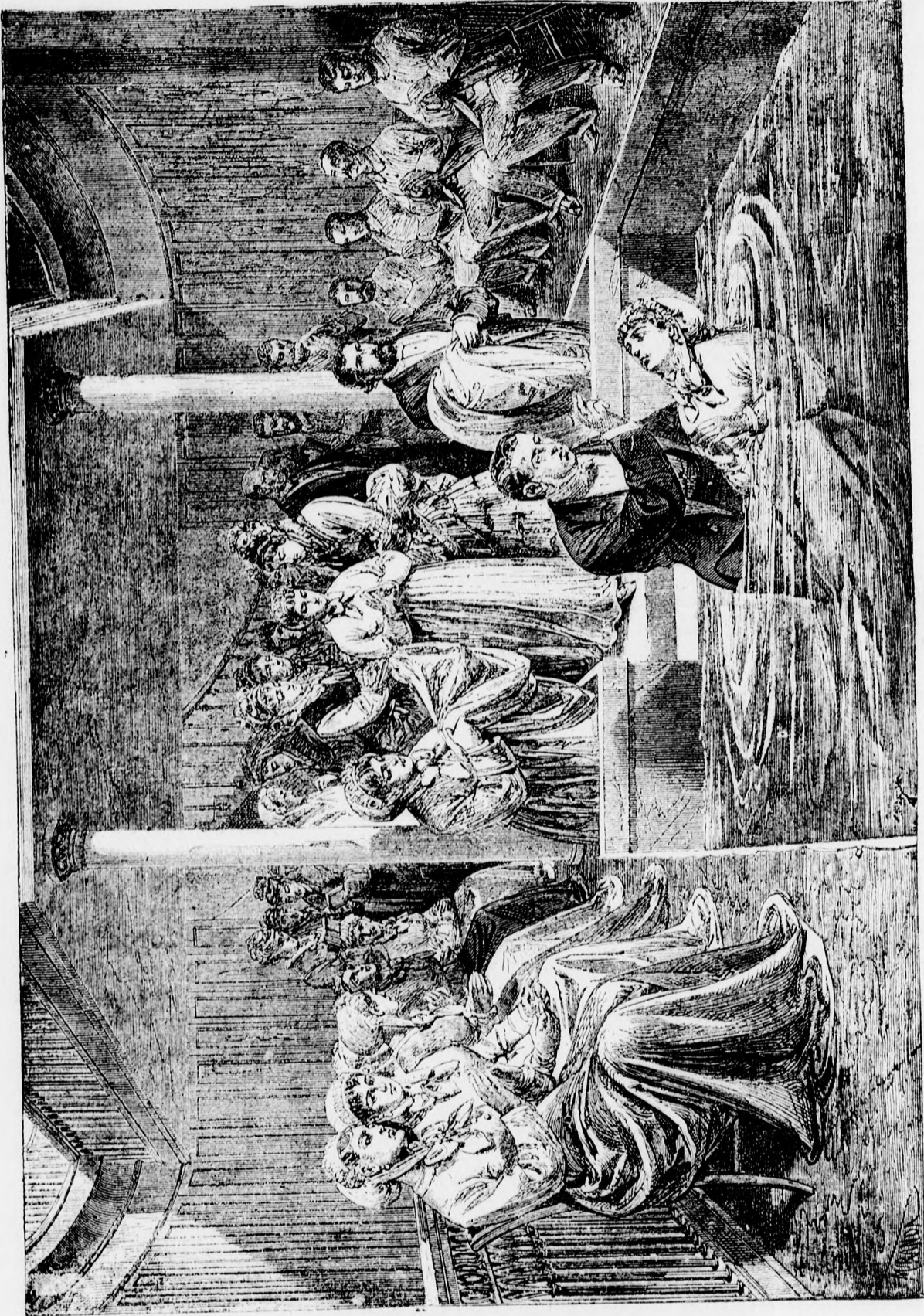
az átkozott kék fátyol! — Talán nem volt rám féltékeny? . . .

Gondolkozásmódját tehát némi részben már ösmertem, — de hogy fogalmam teljes legyen, okvetlenül kellett arcát is látnom, — igen de hogyan?

Ha bizony én úgy cselekedtem a mint a katona szokta tenni „irány a cél.“ — ▲ miért is azt kértem tőle, nem akarná-e letenni kalapját e nyomasztó — rekedt melegben.

— Nem uram! köszönöm engem illető figyelmét — mond ő, bájosan csengő, édes kellemes szoprán alt hangon, nem fogom letenni kalapom, — különben — . . . folytatá, azt hiszem gunyosan, — már megszoktam . . . „fátyolam melegét“ e szót kellelénél jobban hangsúlyozva.

Én nyakig pirultam, mint tettenért tolvaj, e válaszra, — mert azt hittem, hogy velőmíg látott, — s így akart lefőzni kíváncsiságomért. —

Baptisták keresztelése. (Szövegét lásd 326 oldalon.)

Pár másodpercnyi zavarom után, azzal igyekeztem kijavítani hibámat, helyesebben gondatlanságomat hogy egész más mezőre tereltem társalgásunk fonalát. —

Kevés időre rá állomást értünk, hol a posta - vendéglője villásreggelire (ottan dejeunerre) várja az utazó közönséget. —

Ide érve mind kiszálltunk, én előre örültem a pernek midőn együtt ebédelendünk, mivel tudtam, hogy az evésmestersége fátyolon keresztül lehetetlen — s így kell hogy lássam a konokul elfödött arcot. — Oh! az a várva várt perc . . . menyi gyöngyört rejthet . . . magában —

De oh fájdalom; — én valóban mostoha gyermeke — a természetnek, nekem még a legszerényebb vágyam sem teljesül, — pedig én nem akartam se kincset . . . se gazdaságot — no még kitüntetés után sem vágyódtam! — hisz én csak egy női arcot akartam látni! — . . . Nem, azért sem! . . . neked nem kell mindent látni. . . te szerencsétlen Béla! Különbem mi közöd hozzá? . . . Ugyvan! . . . Semmiből semmi! . .

Az ismeretlen úrnő itt is kijátszott, mert a helyett, hogy a közös étteremben evett volna, külön szobát kért magának s ott étkezett . . . egyedül . . . S mikor mi a postakocsiba szálltunk, ő már helyén ült, mint azelőtt. —

Helyeinkre visszaülve, — roppant nyugtalan voltam, mert nem teljesült vágyam, s e nyugtalan mozgásaimban kiejtém cigaretté tárcám. —

Rejtélyes úrnőnk ezt észrevéve azonnal siet nyájasan kérdezni.

— Nemde Csegey úr, ön dohányzó, mint látom? s talán azért tartózkodik a férfiak élvezetének egy kedvenc gondot üző, idő töltő élvezésétől, mert nő van e zárkában? — Ha igen! úgy tessék csak rágyújtani, mert magam, is cigarettlizem, — a mit boldogult férjemtől tanultam el a táborban. —

— Ha nagysád kegyes lesz tölem egy cigarettet elfogadni s arra rágyújtani; akkor magam is követem példáját . . . de addig . . . engedje meg nagysád illetlennek tartom része nről a dohányzásammal való alkalmatlankodást. — válaszolék udvariasan.

— Ha csak enyi az egész oka tartózkodásának, — eh bien! — — úgy kérek egyet — mond ő mosolyogva,

Gyorsan siettem a felajánlott s elfogadott cigarettét átadni, — melyhez Árpád „geltilmanhez“ illően égő gyufát szolgált. —

Megvallom, hogy a cigarettét nem azért ajánlottam föl, hogy lássam, mint fog cigarettlizni. — hanem, mert újból hittem az „átkozott fátyol felebensében

Mert hölgyeket cigarettelizni látni, már nemcsak francia s Spanyolhonban nem feltűnő, — de nálunk sem.

De végzetem ellenem látszott esküdni, mivel nem akarta, hogy egyszerre osztozzam a férfiúi élvezet legkedvesebb gyönyöreiben, — értem a hölgyarc szemlélest és dohányzást, — mert „táborbéli özvegyünk“ — csak ajkig emelé fátyolát, cigarettére — gyújtás közben.

A mit most láttam, még jobban izgatá föl féktelen lelkem, még szomjasabbá tett a legszilajabb kedély izgalmak után, forró vágyakra.

Különbem nem is csoda, mert az a pár gyöngy sor fog melyet pici, dagadózó korall — piros ajkak, féltékenyen igyekeztek a kíváncsi szemlélő előtt elfödni, — nemcsak engem voltak képesek felizgatni, hanem a legkomolyabb embert is magukkal ragadták.

Ilyen, majdnem egész lényemből kikelt állapotban, zavartan határozatlanul társalagva, érkeztünk Boulogneba, délután három órákor.

A posta hivatalban szívélyesen vettünk bucsut egymástól. — A rejtélyes özvegy, „vizontlátásig a hajónal“ köszönt, — mert szinte [Angliába szándékozott, — aztán elhagyott minket.

Míg Árpád podgyászunk átvételével foglalatoskodott addig én utitársnőnk után figyeltem, — s így hallám meg midőn bérkocsiba ült, hogy a „Roi des Belges“ című szállodát nevezte meg bérkocsisának. — Árpád visszaérkezte után mi is a jelzett szállodába mentünk.

E szállodába érve, szobát kértünk részünkre, miután néhány napot szándékoztunk Franciaország negyedik „metropoljában“ tölteni, mely idő alatt úgy az utazástól elfáradt testünket kipihenni, — mint a város nevezetességeit óhajtottuk megszemlélni.

Holmiaink elrendezése, s átöltözködésünk után, az étteremnek tartottunk hangosan jelentkező éhségünk lecsillapítására.

(Folytatása köv.)

A Boszna vidéke.

(Képpel a 324. oldalon.)

Képünk élénk és szép rajzban tünteti elő a Boszna folyó egyik valóban szép és regényes vidékét.

A túlsáron a magasló hegláncolatot, s a közébe épített várost, innenső partja pedig bozótos síkságot tüntet elő, hol úgy látszik megszálló csapataink foglaltak előőrsi állomást.

A valóban csinos tájkép kiegészítéseül szolgál a 325. lapon levő regényes romokat ábrázoló kép, mely a szemlélőre nézve mindenestre érdekes emiégeket idéz elő a régen multból, midőn még őseink ezen a vidéken otthonosak voltak, s a bosnyákok országa tényleg a magyar birodalom kiegészítését képezté, míg a könnyelmű kormányzás olesó zsákmányul nem engedte azt át a félhold uralmának.

Talán jelen korunk lesz arra hivatva, hogy Magyarország régi területét legalább részben visszaszerezve, megtegye az első lépést nagy Lajos birodalmának helyreállítására, s így megvalósítja nagy hazánkfia Széchenyi István grófnak eme jóslatszerű feledhetetlen mondatát:

„Magyarország nem volt hanem lesz.“

Baptisták keresztelése.

(Képpel a 325. oldalon.)

Mult számunk nyomása közben bekövetkezett bal eset folytán jelen képünk a felismerhetetlenségig eltorzulván, újra metszettük, hogy t. olvasóinknak alkalmuk legyen egész valóságában látni a valóban szép rajzú és csoportosítású képet.

A sipka-szoros.

(Képpel a 329. oldalon.)

Épen most folyt le Konstantinápolyban Szulejman basa pöre a Sipka-szorosban viselt dolgai miatt. Amiért t. i. a helyett, hogy a Plevnában szorongatott Ozman basa segítségére sietett volna, haderejét a Sipka-szoros magaslataira vonva össze ott várta meg az ellenséget, áldozott tömérdek ember-életet az eredménytelen küzdelemben, elhagyva vérezni a hős Ozman basa minden dicséreten fölül álló vitéz seregét is.

Hasztalan hivatkozott Szulejman basa a katonai törvényszék előtt arra, hogy ő a Konstantinápolyból vett rendeletekhez alkalmazkodott mindenben. A kihallgatott tanúk, úgy látszik, ellene vallottak, mert a törvényszék a hosszas tárgyalások befejeztével őt rangjától való megfosztás, s tizenöt évi fogságra ítélte.

A lapok legújabb hívei azonban azt sejtetik, hogy a főlebbviteli bíróság ezt az ítéletet nem hagyja helyben ép bölrel bocsátja át a vádolt tábornokot.

Képünk a Sipka-szoros magaslatain elfoglalt hadállásokat tünteti elő, úgy hogy azok veszélyes voltáról az avatatlan szem is első tekintetre meggyőződik

Kesergő kis leány.

Csendes este ragyognak a csillagok
Szőke kis lány szemeiben köny ragyog,
Kikönyököl ablakába — s felsőhajt
„Oh istenem! a szeretőm hol maradt.“

Felkelt a hold, s halaványan mosolyog;
Patakoeska ezüst csillámban ragyog,
Beborítja a felhő az árnyával
Elönté a bú lelkemet árjával.

Beborította a felhő a holdat;
Nem látni már ragyogó csillagokat,
Hűs szellő fú, és az eső permetez
Gyenge kezét szorítja a szívéhez.

Rózsabimbó mely diszíté kebelét,
Tüskéivel megvérezte szép kezét,
Felsőhajtott égre emelt szemekkel
„Kedvesemet tőlem miért vitték el.“

Sötét az éj dúl az égi háború
Megszállotta lelkemet is a boru,
Egy pár galamb búslakodik mellettem,
Filippovich add vissza a kedvesem.

DETÁRY FERENC.

A művészet világából.

I.

Egy király mint karnagy.

Nerótól kezdve nem egy fejedelem kacérkodott a művészettel és játszta a művész szerepét. Szeszély, különös szórakozási vágy, a művészet iránti rajongás vagy nevezük bárminek a mi ezt előidézte, hanem tény, hogy fejedelmek, kik nyilvánosan is megfutották a művészet pályáját, csekély kivétellel mindnyájan különcök valának.

Neróról tudja a világ, hogy különösége állatias kegyetlenségé fajult és művészkedése nem volt egyéb embertelenségnél.

Dávid király, kiről legelőször kellett volna szólnunk, bizonyára kivétel, kit nem szeszély sarkalt a hárfajátékra.

Az olasz fejedelmek, kik a zenét is ápolták, rajongásból tették ezt, a művészetet is előmozdítván s részben tovább fejlesztvén.

Nagy Frigyes porosz király nagy előszeretettel viseltetett a művészet iránt és atyja tilalma ellenére tanult fuvolázni, kitűnőleg kezelvén e hangszert. A nagy király elég külön volt arra, hogy a zenét is szeszélyesen művelje és nem egy zongorajátszót fásasztott ki akkor, midőn játékát kísérték. A király naponkint elővette fuvoláját és hangversenyt adott környezetének. A kísérlők anyival inkább meg lehettek akadva vele, mivel ő felsége az ütemmel soha sem volt tisztában, kelleténél gyorsabban vagy lassabban, azaz nagyon szeszélyesen játszott. Azonkívül nagyon egyoldalú szempontból fogta fel az egészet; az új műveket nem szerette és anyira ragaszkodott a régiek irányhoz, hogy uralkodása alatt, mely idő negyven évnél tovább tartott, mindig egy nótát kellett fujnia apraja meg nagyjának. Ezt persze megunták s még inkább unták azt, hogy a király rossz szerzeményeit dicsérni kellett. Ezeket illetőleg is érdemes tudni a király szokását. Ugy komponált ugyanis ő, hogy leírta a felső hangot hangjegyekben és szóval jegyezte oda a mély és többi hang t. endőit, mit aztán Agriola királyi zenekarigazgató végzett el olykép, hogy az adott utasítás szerint dolgozta át a zeneművet

és kerekíté ki azt teljes egészszé. Midőn a köszvény már anyira erőt vett rajta, hogy még újjai is megdagadtak s kedvenc foglalkozását a zenét ennél fogva nem folytathatá többé, valamennyi fuvoláját és kótáját összeszedetvén, így szólt egyik karnagyához, az öreg Rendához: „Kedves öregem, elvesztém legjobbarátomat!” — Ime II. Frigyes porosz király különösége.

V. Fülöp spanyol király sem lehetett teljesen ment a különöségtől, midőn nagy betegségéből Farinelli híres olasz és pedig kasztrát énekes gyógyíthatta ki végleg. Ő felsége, kiről egyébkint nem tudhatni, ha vajon maga is művész avagy műkedvelő volt-e csupán, anyira rajongott a művészetért, hogy felkentjeit gazdagon jutalmazta és kitüntetésekkel halmozta el. S így nem csodálhatni, hogy fendicsért Farinellit, ki neki egészségét adta vissza és máskülönb is derék művelt ember volt, miniszterséggel és a Calatrava renddel ruházta fel.

Spanyolországból származott vagy legalább ott tölté fiatalágát VI. Károly császár, kiről szólni akarunk. Hazánk történetében ő III. Károly név alatt szerepel és bizonyára nem hagyott oly emléket maga után, mintha külön lett volna. Sőt ellenkezőleg higgadt s józaneszű, érett felfogású ember volt, ki mint uralkodó is mindig a természetesség ösvényén járt. Szerette a művészetet és különösen a zenét gyakorlatilag is művelte. Szépen hegedült, valamennyi hangszerhez értett és a partitúra olvasásában is tájékozott volt. Hogy izlése kitűnő volt, bizonyítja többek között a Károly-templom, mely egyike Bécs legszebb monumentális épületeinek és VI. Károly császár műve.

Nálunk is fenmaradt emléke egyebek között a Károly-kaszárnyában, mely elég nagyszabású arra, hogy jelenleg is imponáljon Budapesten.

Főhajlama mindenestre a zenére irányult.

E részben kétfélekép fejté ki munkásságát.

Bőkezűleg pártfogolta a művészeket és a művészetet; s művészkedett maga is a legszenvedélyesebben.

Több alapítványt tett zenészek számára és műelőadások tartására Bécsben. Karigazgatója híres művét, a „Gradus ad Parnassum“ című korszakalkotó zenészi munkát ő fordíttatá több nyelvre és adta ki.

E karigazgató, az öreg Fuchs, ki már I. Lipót és I. József alatt is főigazgatója volt a császári zenekarnak, több nevezetes munkával érdemesíté magát a zeneművészet körül. Szerzeményei híján vannak a költői ihlettségnek, az önként nyilvánuló alakító erőnek, hanem anyival több tudományról tanúskodnak. Fuchs igazi zenetudós volt, ki a mesterkélttségben főörömét lelte s az alakzatok túlerheltségével mintegy elválhatatlan szövetséget hozott létre. Fügái és canonjai a sokhangúság miatt alig élvezhetők.

E karigazgató tehát Sz. Károly császárnak nagyon kedves embere volt. Hatezer forintot s többnemű ajándékot kapott tőle évenkint. E mellett a császár nem egyszer vezényelte a zenekart, midőn Fuchs műveit adta elő.

Midőn a császárt cseh királylyá koronázták Prágában, ő felsége az öreg Fuchst gyaloghintóban viteté oda, hogy ez alkalomra irt „Constanza e Fortezza“ című dalművének előadását ő személyesen vezethesse. Az előadás szabad ég alatt, kétszáz zenész és száz énekes közreműködésével folyt le. Az öreg és beteges karnagy a császár mellett ülve igazgatta a közreműködőket és többszörös kitüntetésben részesült ura részéről is.

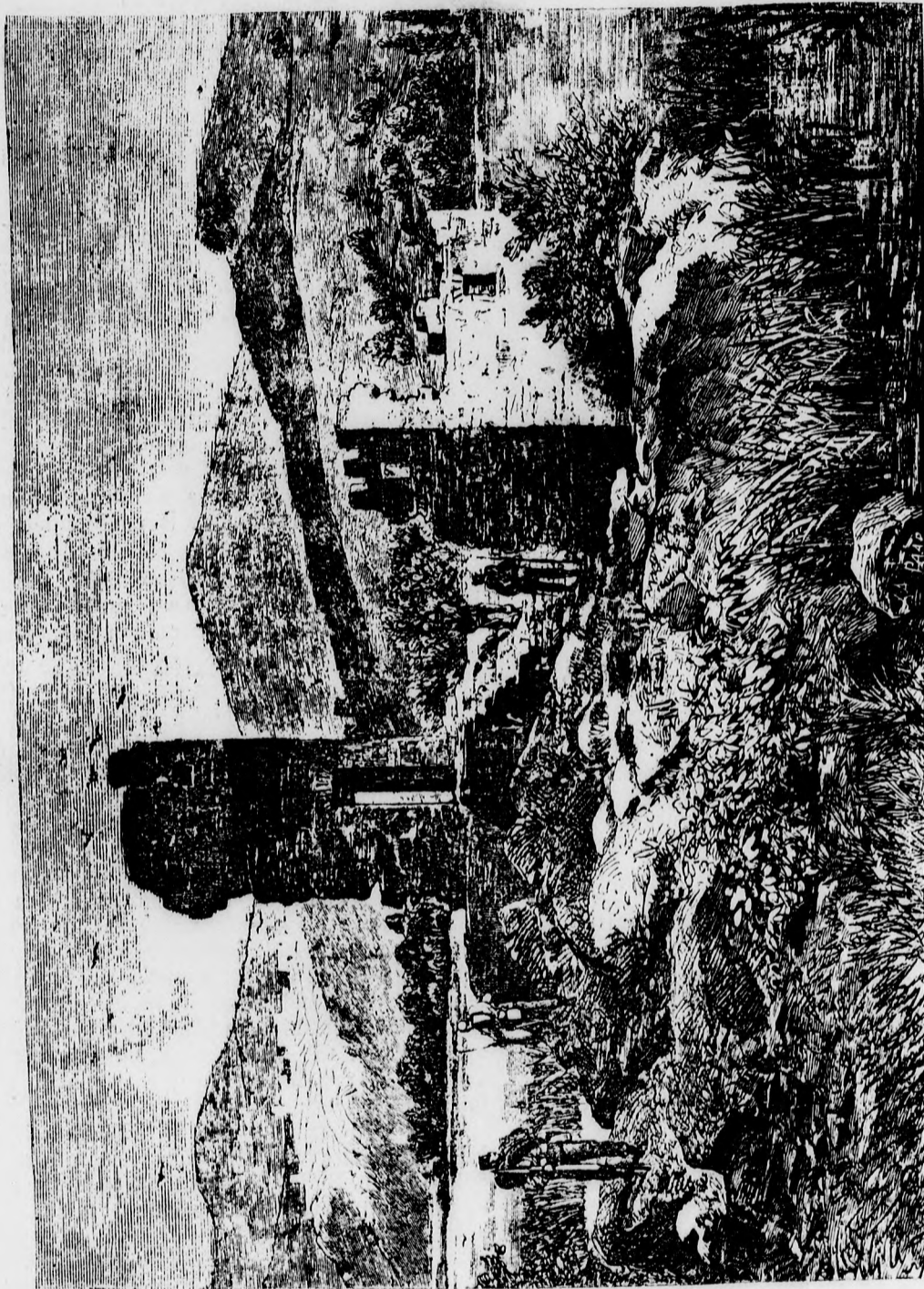
Ugy látszik, hogy bizalmas lábon álltak együtt.

A császár is benső barátságára méltatá és gyakran érkeztek és muzsikáltak együtt.

Megesett egyszer, hogy Fuchs megint egy új dalművel örvendezteté meg a császárt, arra kérvén őt,

hogy mivel ő maga nagyon beteges, a császár dirigálja főpróbáját. A császár persze szívesen engedett karigazgatója kérésének és élére állt a zenekarnak. Fuchs mögötte ült és áhitattal hallgatott minden hangot. Valame-

A császár hirtelen megfordult s így válaszolt: Köszönöm, nem kérek belőle, így is megélünk!
E jellemző felelet, melylyel a császár oly ügyesen

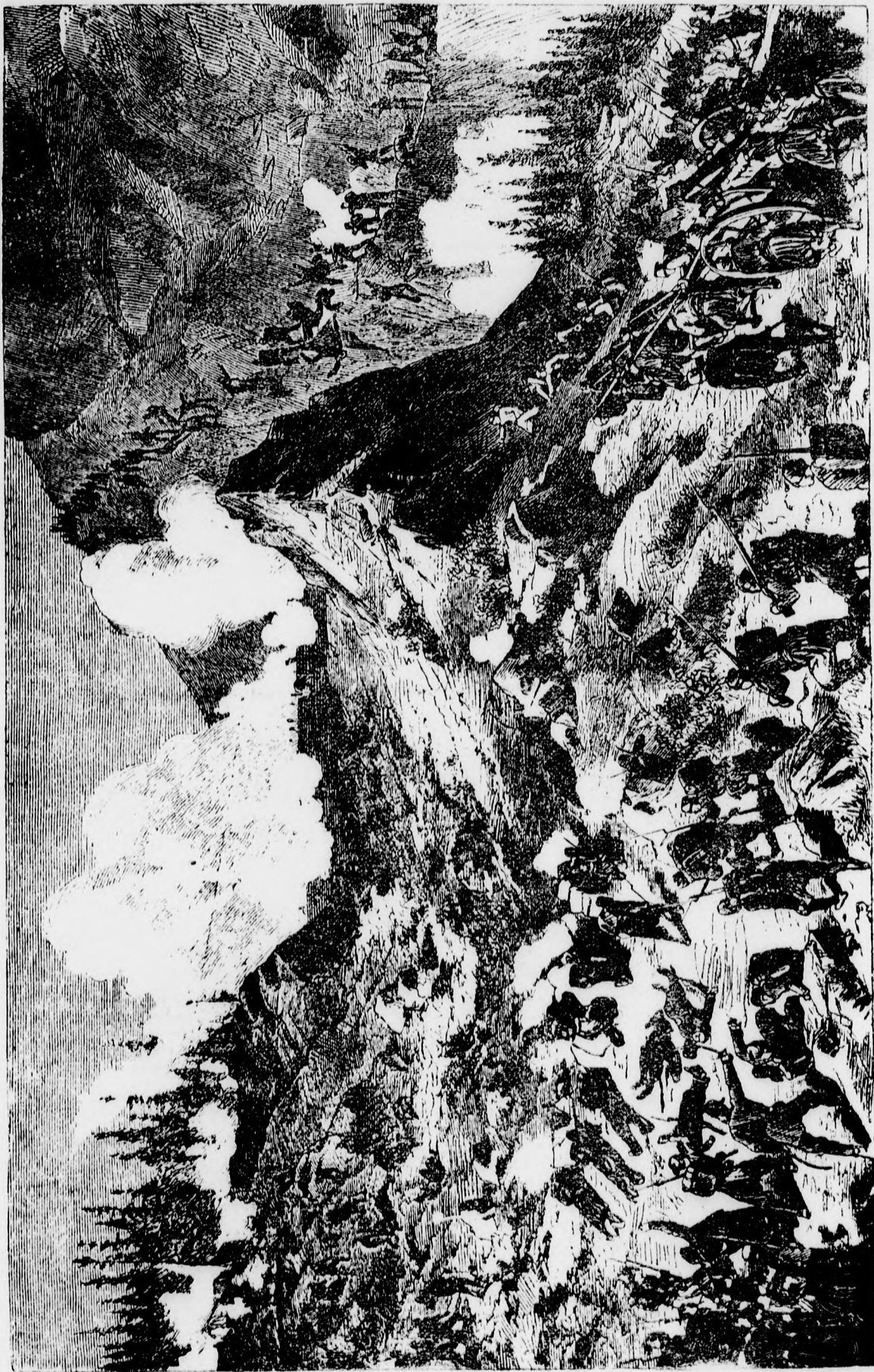

A Boszna vidéke. (Szövegét lásd a 326. oldalon.)

lyik jelenet végén aztán kitört a tapsvihar és Fuchs maga is elragadtatással járult a zaj neveléséhez, midőn felállván, így szólt a császárhoz. Beh kár, hogy felséged nem lett karnagygyá!

torkolta le egyik alattvalója merészségét, maiglan él a műtörténetben.

Cselkövy Ferenc.

A sipka-szoros. (Szövegét lásd 326. oldalon.)

HÓLEXY-ROVAT

E rovatunkat minél változatosabbá óhajtván tenni, felkérjük t. olvasónöinket, hogy a háztartás, valamint a nők munkakörébe vágó utasításaikkal, közleményeikkel lapunk e részét gazdagítani sziveskedjenek!

Mindennemű megbízásokat szívesen elfogadunk s pontosan s díjtalanul teljesíti e rovat vezetője, szellemes divattudósító, Arabella k. a. — A megbízásokat kérjük ARABELLA név alatt a szerkesztőséghez címezni.

A női szépségről.

(Vége.)

Tekintsünk szét ismerőseink között: vajon minde-nütt a kiválóan szép nőké-e a hódolat irigylet babéra? Jobban szeretünk-e azokkal társalogni, a kiknek finom metszésű ajkuk, görögyszabású orruk, sötét, égő szemük, hosszukás arcuk s teljesen öszhangzatos vonásaik s alakjuk van — s aztán semmi egyéb. Csak fényképek, csak hideg szobrok. Választaná-e ilyet élettársadul? Ha igen: nagyon csalatkoznaál s későn bánád meg csalódásodat. A szépség nem erény, de az erény dicső polcára emelheti azt a lélek fönsége; s a lélek eme fönsége széppé varázsolhatja a különben nem szabályos arcot is. Boldog az, ki mind a kettőt bírja; sorsnak ritka kegyelte; de mégis boldogabbnak tartom azt, kinek közönségesb külalakját a lélek fönsége emeli a szépség magaslatára.

A szépségnek szintúgy megvan a maga hátránya, mint vonzereje; hátránya az, hogy önmagában véve nagyon is fölszines, sőt végzetessé válhatik. Több igen szép nő lett már boldogtalan, mint azok a mindennapi alakok, kik kedvességük által tartották meg üdőségüket. Azért ohajtottam volna én a „Szépek album“-ában egy pár üres lapot a „kedves“ nők számára hogy képzeletben legalább mindenki oda helyezhesse az ő kegyeltjét; mert a jury tagjai nem jártak el pártatlanul, a mint hogy nem is járhattak. Mert ki határozza meg biztosan: a szőke szebb e vagy a barna? S ha a nagy többség a barnára adná is szavazatát, vajon nem tévedhet-e? Igen sokan a fekete szemet, hollóhaját, szép fehér arcbőrt tartják a szépség egyik főjellegetek, a kék szem és szőke haj rovására. De habár költők és beszélyírók legtöbbször az égő fekete szemekkel kapcsolták össze a heves szenvedélyeket s a feketeszínű nőket választják hősnőkül; a történelem tanúsága szerint a világ színpadán mégis legtöbbször a szőke nők játszották a tragikai hősnők szerepét. Nemrégiben olvastam, hogy Kleopátra, a világ egyik leghírnevesebb szépsége, vöröses szőke s hozzá még szeplős is volt; de sárgás szürke szeméből heves szenvedély lángolt. Brien-villiers asszony, korának szépsége, e bűnös nő, szintén ilyen volt. D'Arc Johanna, e lelkesült rajongó s hősnő, szintén szürke szemű s aranyszőke haja kuszáltan omlott vállaira. S hol van nő, kinek keblében hevesebb szenvedély égett valaha? Borgia Lukrécianak — a mint a milánói könyvtárban őrzött hajfonatai igazolják, — csaknem egészen rőt haj köríté márványhomlokát. Erre a hajra ugyan egy színvegyész azt jegyezte meg, hogy

„nem rőt, nem sárgás, nem is gesztenyeszín, teljesen aranyszínű haj ez, mely különös kifejezést kölcsönözhetett, Lukrécianak. „Heléna, kiért trója alatt anyian veszték el, Sappho, a szenvedélyes költőnő, szőke hajjal bírtak. Sőt a színpadon is a legkitűnőbb tragikai hősnők mai napig is szőkehajúak s legtöbbször tengerzöld-színű szeműek. Hajdanta a szőke haját a szépség egyik kiváló jelének tekinték. Salomon idejében a férfiak aranyporral festették szőkére a barna haját. Atalantát azzal dicséri meg Aelián, hogy aranysárga haja nem utánzat vagy festés eredménye. Tertullian a káthagói barna nőket, két századdal később pedig Jerómos a római nőket keményen megdorgálja, hogy szőkére festik hajukat. A velenceiek kifeküdtek a napra, hogy hajuk elveszítse feke színét. Tessék már most kitalálni a szépség határvonalait, midőn egyik így, a másik amugy vélekedik. Utójjára is igaz marad; „nem az a szép, a ki szép, ki kít szeret az a szép; néha pedig az, a kít a divat azzá tenni kegyes. Csak egy szépség van, a mi nem változik, mert változhatlan előnyök nyujtják; az a szépség, mély szerenésére nem juthat az album szűk keretébe, épen ugy nem, mint a valódi nap a festő ecsetére s ez a lelki fönség, a szellem szépsége. Wesselényi Miklós emez igéivel válunk meg kedves olvasónöinktől: „A szép tetszést, a jó helybenhagyást szül; egybekötve hódítanak.“ Örvendünk, hogy „Szépeink“ albumában ilyen nőket mutathattunk be a külföld előtt, de még inkább a fölött, hogy rajtuk kívül ezeket gondolhatunk melléjük a sziv láthatatlan albumába.

A verduni szüzek tragédiája.

— Kép a francia forradalomból. —

Vajda Viktortól.

A világtörténet gazdag forrása kimeríthetetlen s a legügyesebb kutató is úgy jár vele, mint a felületes tanuló, kik önnelműségében elhíteti magát és szüleivel, hogy tudja leckéjét, holott még csak szorgalmasb és behatódott tanulás után sajátíthatná el igazán azt, a minek birtokával már is kérkedni merészkezik. Tanuljuk a történelmet s csakhamar ismét elfeledjük vagy legalább korszakalkotó vonásait őrizzük meg elménkben. Pedig ki állíthatná, hogy a világot közvetlenül kormányzó dolgokon kívül is nincsenek események, melyek figyelmünket megérdemlik s az emberi elme és kedély működését felhívják?

A nagy francia forradalom bizonyára oly világrázó

fordulatot alkotott kisebb s nagyobb mozzanataiban, hogy minden, ki a műveltségre csak valamennyire is számot tart, foglalkozni szeret vele, s ha gondolkozni tud egyszersmind, rugóit is kikutatja. Hanem itt is úgy vagyunk, mint a világtörténettel: általánosabb vonásaiban ismerjük csak, míg részletei homályban feküsznek előttünk. S ki merné ismét tagadni, hogy épen részleteiben legérdekesebb s legtanulságosabb az? Tényekkel és emberekkel ismerkedünk s ez emberek nem vonulhatnak el előttünk anélkül, hogy alakjuk kiolthatatlanul ne vésődjék emlékezetünkbe. Itt is, ott is megtaláljuk az okokat, melyek a főbb események létrehozására közreműködtek, s e tények fonalán aztán megalkothatjuk magunknak a képet, mely az egésztől visszatükröződik. A francia forradalom kisebbrendű eseményei közepett alig ismeretlenebb és érdekesebb valami a verduni köztársasági várparancsnok és a verduni szüzek történeténél.

A legnagyobb német író és költő művecskáját olvasván, mely a németek multszázadi franciaországi hadjáratát tárgyalja, különösen leköté figyelmemet ama részlet, mely az épen érintett történetre vonatkozik.

Az ifjú köztársaság háborúban állott az egész világgal vagy legalább bizalmatlanságot idézett elő világszerte, s legelsőben a poroszok és osztrákok voltak azok, kik jónak látták megpróbálni a monarchia visszaállítását, s a Bourbonok visszahelyezését a francia trónra, ha mindjárt karhatalommal is. A fiatal köztársaság is talpon volt azonban és tábornokaival csakhamar kiverte a toladókat s az egész inváziót.

A poroszok mindazáltal Verdunig jutottak s itt kezdődik sorunk. Mert a köztársasági helyőrség parancsnoka Borper (Beaurepaire) utóó csepp vérig akarta védelmezni a várat, s készen várta a halált. A polgárság azonban mást gondolt s elhatározta feladni a várat a poroszoknak, kik saját királyukkal élükön nem mint ellenség, hanem mint a rend és a királyság helyreállítói akartak szerepelni, ami nem gátolta őket abban, hogy szokásuk szerint raboljanak, s éhes gyomrukkal mindent felfaljanak, csakugy mint az 1870-ki háborúban. A mindenfelől szorongatott várparancsnok tehát megjelent a városházán s engedve a polgárság követelésének, maga is beleegyezett a vár feladásába. Szabadelvű, igazságszerető ember, szóval igazi republikánus volt, s nem vonható kétségbe, hogy a város a polgároké kik ennélfogva szabadon rendelkezhetnek vele. Aláírta az átadási feltételeket; de hogy lelke sugallatát és köztársasági elveit megőrizze és tett esküjéhez hű maradjon; ott a tanácskozás színhelyén, pisztolyt vett ki a zsebéből és agyonlőtte magát. Oly tett, mely, noha öngyilkosság, nagyban különbözik a fájdalom! most anyira elharapózott és semmivel nem igazolható rút öngyilkossági kórtól.

A poroszok aztán csakugyan bevonultak Verdun várába a porosz királyal élükön 1792. szept. 3-án, s gondolhatni, mily lakmározást vittek véghez, az eddigi hiányok- és nélkülözésekért is többenemü kárpótlást keresvén. A dinom-dánomnak vége nem volt; Verdun híres csemegéi és pompás liqueur-jei nagyban delektálták a porosz urakat, kik a jelen volt Góthe tanúsága szerint is, láda száma küldték haza a cukrosságokat és szeszeket annak bebizonyítására, hogy az ország, melyben zárandokolnak, soha sincs szellem és édességek híján.

A lakosság nagyobb része bizonyára hön óhajtá a béke mihamarábbi helyreálltát és úgy értesülvén (noha később ellenkezőt tapasztalt) hogy a poroszok a béke angyalaiként jelennek meg: a porosz király tiszteletére bált rendezett, mely pazar fényében vajmi szerencsésen tünteté fel a város gazdagságát, jóizlését s műveltségét. Tizennégy ifjú leány, a város legszebb hölgye, fehérbe öltözve és virágokkal ékítve, ünnepélyes beszédekkel

fogadta a királyt és pompásan megvendégelte. Noha sokan mérgezéstől tartottak, a porosz király bátran hozzá látott az evéshez és példáját a porosz tisztek is követték. Hogyan is gondolhattak mérgezésre, mikor az adományt a város legszebb leányai szolgáltatták! Miként is juthatott valakinek eszébe oly fondorlat, mely végső foganatában mégis csak a városra vetett homályt és megbélyegezte volna a szüzeket! A táncmulatság remekül folyt le és az idegenek, kik gyanúperből vagy véletlenségből nem részesültek benne, nem győzték eléggé kifejezni sajnálkozásukat elmaradásuk felett.

S ki hitte volna mégis, hogy e táncmulatságnak oly keserűen igyák meg a levét azok, kik annak díszei s legfőbb ékességei valának?! Mert valósággal úgy lón.

A köztársasági hadak diadalmasan törtek előre minden felől és rövid időn anyira kitakarodott valamnyi német meg porosz Franciaországból, hogy irmagnak valót is nehezen lehetett volna találni Verdun is csakhamar ismét birtokukba vették a franciák és kezdetét vette a vizsgálat.

Ugyan miféle vizsgálat? — fogja kérdeni az olvasó.

A felelet nagyon egyszerű.

A köztársasági szellem nem tűrheté, hogy egy idegen fejedelemnek, ki vérrel áztatá a haza földjét és a köztársaság megdöntésére fogott fegyvert, tömjénezzenek; nem tűrheté, hogy oly város leányai, melynek egyik fia a legnagyobb hősiességgel és legpéldásabb önfeláldozással tanuskodott köztársasági érzületéről, helyeseljék a hódító tettét is, mint később leendő anyák e bűnös véleményt továbbra mintegy magzataikban is táplálják.

A köztársasági kormány elrendelte a vizsgálatot. Mindazok, kik mint az ünnepély tervezői, rendezői, tényezői szerepet játsztak, kérdőre vonattak és példásan megbüntették. Legszigorúbb büntes a tizenégy szüzet érte. Ezek maguk is bevallák, hogy a porosz királyt és legközelebbi környezetét virágokkal halmozták el, dícsőiték és megvendégelték. Ezeknek halniok kellett! Volt felindulás és iszonyú izgatottság az egész városban meg környékén; a szülék s rokonok a tisztelők s imádók mindent elkövettek az ártatlan szüzek életben maradásáért, hanem a megsértett köztársasági közérületnek igazságot kellett szolgáltatni.

A legfiatalabbik közülök tizenhárom éves volt. Ez is halállal lakolt büncéért és a tizenégy szüz, külön sirba került, rettentő példájára azoknak; kik a köztársaságon árulást követnek el.

A későbbi engesztelő korszak aztán virágot hintett a szüzek sírjára. Mit tudtak ők, hogy mit cselekesznek, midőn a porosz királyt virágokkal fogadták. A köztársasági szigor, mint egyebütt s mint Görögországban és Rómában itt is megkívánta áldozatait a legszebb elv megőrzésére, de az emlékezet könyet ejt és elgondolja, hogy a történet gyakran kérelhetetlenül közelg kitűzött pályája elé.

A halál angyala!

Szétterjeszti az éj
Fekete fátyolát
A halál angyala
Szétterjeszti szárnyát.

Szegényes kunyhóban
Fekszik a halvány nő
Karjai lankadók
S ah, mily nehéz a fő...

Mellette kis gyermek
Térdel siránkozva
„Jó anyám ne hagyj itt“
Kéri rimánkodva.

Künn úgy süvölt a szél,
Csapdos ablakokat
S nyöszörögve fojtja el
A fájó hangokat.

A beteg kitarja
Kiaszott két kezét
S magához öleli
Halvány kis gyermekét

„Oh, van egy jobb ország“
Szól most lassu hangon
„S oda megyek én el
Fehér hattyu-szárnyon.“

„Szerefok éneke
Ringat ott álomba
S fonnak koszorúkat
Halvány homlokomra.“

„Isten mosolygása
Fényes napként süt rám
S akármily távolról
Hozzá hallszik imám.“

„Oh boldog ország ez
Benne öröm honol,
A felhő angyal arc,
Mely engemet csókol.“

„Oh boldog ország ez
S boldog ki bemehet
Oda bemenni csak
Az igaznak lehet.“

Sokáig beszél még
A szegény beteg nő
A gyermek már alszik
Csendesen alszik ő . . .

Jobban üvölt a szél
Komoran sóhajtva
A halál angyala
Leszállt a kunyhóba.

A gyermek még aludt
S midőn fölébredte
Édes jó mamája
Rég már hogy elmene.
Fehér hattyu-szárnyon
Elszálla messzire
Az angyalok közé,
Az isten elibe.

FÜLÖP JULIA.

Csak gyermek.

Meglátogatom, mint ezt gyakran és szívesen teszem a temetőt. Öreg ismerősöm a sírásó ezuttal is a sírásás buskomor mesterségét üze, mit ő azonban semmi esetre sem tért valami buskomor munkának. Az öreg philo-
phus. Ma is egész kedélyesen füstölt pipájából s csakis pillanatra szüntette meg munkáját, mialatt ásójára támaszkodott, s engem a világ legközönyösebb arcával üdvözölt.

„Ki lesz ide temetve?“ kérdem.

„Csak egy gyermek“, volt a közönbös válasz.

„Csak egy gyermek“, tűnődém magamban s tovább haladtam. „Csak egy gyermek!“ Oh öreg ember ki e három szót oly nyugodtan kimondod, te nem tudott, mily jelentős, mily tartalomsúlyosak ezek. Te nem tudod, mi az anya-szív. Te nem tevéd estenkint arany-

fürtös fejcskáját nyugalomra; te nem aludtad akkor legboldogabb álmodat midőn bársony kezei kebleden nyugodtak. Te nem láttad az ébredő szellemi élet első tekintetét kék szemekben, te nem tudod, mit tesz az, midőn a szülők elragadtatásukban a gyermek angyali arcán szeretett vonások után kutatnak, melyeket ott föl is lelnek. Te sohasem sirtad az özvegy könyeit a gyöngö vesztességét még fel nem fogó atyátlan vagy anyátlan gyermek fejére. Te nem nyögtél az élet vasterhü küzdelme alatt, csakhogy a szeretett gyermek hiányt ne szenvedjen; te nem nyomorogtál éhen érette, te nem leled kedves csevegésében a legnagyobb megerőtetések- és legkeményebb nélkülözésekért gazdag kárpótlásodat. Téged nem kecsegtetett a jövő azon reménye, hogy az erős kar egykor támaszod, a tündöklő szem pedig a már gyengélkedő szemvilágodnak vezéricsillaga leend. Képzeld, hogy te nem festett terveket, amelyeken ezen gyermek bensőleg csüggött volna; te mitsem ohajtottál részére, nem remélted tőle, nem aggódtál érette, nem féltéd őt soha. Te nem tudod mit jelent az, csak azon egyetlent a földön birni, mit az ember szeret. Te nem érzéd mit szenvedett az anya, midőn őt szíve alatt hordá; te nem tudod felfogni mit tesz az midőn az atya a szeretett gyermek homlokára az első csókot nyomja. Te nem tudod, mily odaadó türelemmel tölték a szülők álmatlan éjeiket a gyermek betegágyánál. Te nem érzéd a szülők szívfájdalmait, midőn végre minden remény, eltűnt gyermekük halottaságja fölé hajolnak, a segélyért utósó, gyenge kiáltást hallják, de mely segélyt ők nem nyújthatják, s midőn legvégül a legutósó sóhajt az ő keblükön kileheli! Te nem veszed szívzaggató siránkozással bucsut az egyetlen, legnagyobb földikincstől, ha a koporsó födele lezáródik, s a gyermek azon csendes kamrácskához hozatik, melyet te készítesz neki. Nem, öreg ember, te mindezeket nem tudod, s boldog is vagy, hogy nem tudod, mert különben hivatásod nehezé, elviselhetlenné válnék. De ha tudnád, nem fognád mon-
dani: „Csak gyermek!“

Bojtár Dezső.

Birsalma-sajt készítése.

Tedd a birsalmát forró vízbe, s hagyd addig főni míg puha nem lesz. Akkor szedd ki a vízből hámozd, s reszeld meg, aztán pedig ritka szitán törd át. Egy font cukorra tölts $\frac{1}{4}$ meszely vizet, s addig főzd míg igen sűrű nem lesz. Mikor elég sűrű akkor vegyítsd össze $\frac{3}{4}$ font áttört birsalmával s főzd addig míg elég sűrűnek látod. Ha majd eleget főtt keverj citrom hajat közé. Ha készen van a sajt, rakd ki négyzögű vagy kerek edénybe, mielőtt kihülne. Ha megkeményedett, rakd deszkára s hagyd szikkadni hűvös helyen.

Birsalma csemege.

A birs almákat meg kell főzni, s hideg vízbe tenni főzés után — mind addig, míg egészen ki nem hül. Azután meghámozni, s tetszés szerinti szeletekre fel kell vágni. Egy font cukrot finomra meg kell törni, s egy font almával réz üstbe tenni és hirtelen felfőzni később tálba kitölteni. A cukor levét mindennap le kell tölteni s felfőzni, mindaddig míg jó sűrű nem lesz, ekkor forrón a gyümölcsre kell önteni s eltenni.

Hal készítés.

A halat, kecségét, csukát, vagy harcsát szépen megtisztítva besózzuk. Ekkor nagyságához mérten vizet tesszünk fel egy kaszerolban, hozzá répat, cellert, petrezselymet apróra vágva, pár babér levelet és kevés borsot; mindezt egy negyed óráig főzzük — ekkor a halat vékony ruhába bekötve a lében megfőzzük, (de úgy, hogy szét ne főjjön.) A halat jó megfővése után felvagdálva betálaljuk.

Pérchy Mariska.

Andris gazda töprengései a nagy politikáról.

Tehát a vád alá helyezés kérdését két ízben is fölmelegítette a tisztelt ellenzék a házban: midőn az Irányi által benyújtott javaslat, s midőn Somogy megye hason-tartalmu kérvénye került tárgyalás alá. Volt patogás, dörrenés akárményi, mind a két alkalommal. Azonban ártatlan pufogatásnak bizonyult mind még ártatlanabbnak, mint a petárda - komédia, melylyel még mindig packáznak, míg a torkara nem forr intézőinek, mert párszor ismételve az ilyen illetlen tréfa megmosolyogni való ugyan, de anyiszor újra meg újra kezdve, bizony kihozza az embert sodrából, s aztán ha majd kutatni kezdenek a csomó szálai után, nem fog-e pirulni önmaga előtt is némely busmagyar honhazafi, hogy efféle piszkos dologba ártották magukat.

Hiszen, hogy a Tisza-kormány megbuktására törekszik, úgy a habarék, — mint a Verhovaj-féle hős szélbal-párt, az ellen nem szólhat senkisé, amíg tisztességes eszközökkel akarnak célhoz érni, bár a fő mozgató erőt az önzés képezzé is (a habarékoknál) a szélsőkről ezt nem teszem föl, mert mégis csak fölteszek felőlük anyi okosságot, hogy megítélhessék, mikép az általuk hirdetett elvek összeférhetetlenek a kormányra jutással. De midőn meg nem engedhető eszközökhöz is folyamodik, akármelyik fél legyen is az, csak megvetéssel nézhet reá a józanul gondolkodó ember.

Különben a miniszterelnökségre sovárgó Szilágyi Dezső járta meg legjobban, midőn azzal akarta sarokba szorítani a kormány elnököt, hogy a berlini szerződés előterjesztését követelte, mire a kormány-elnök mosolygó arccal vette ki tárcájából a kérdéses okmányt s tette a „tisztelt ház asztalára.“ Volt zugás bugás az ellenzék padjain, s mosoly, de még kacaj is a kormány-párti többségben.

Csak az az egy nem fér az én paraszt fejembe hogy mi lenne akkor, ha az összes ellenzék által ohajtott esemény, a jelenlegi kormány csakugyan megbuknék, hol venné a habarék-párt azt a tömör többséget, melynek támogatása nélkül percig sem maradhatnék meg a kormányon.

De azt hiszem én, hogy nem is ez a végcélja ennek a „rettentő“ hazafias pártnak, hogy ő foglalja el a kormány helyét bölcsen tudván azt, hogy a jelenlegi kormány-párt s a szélsőbal támogatására nem számíthatna, hanem megelégednék azzal is, hogy pár nagyratörő társukat ültessék a bibor-székekbe. Akkor aztán ismét meg lenne a fuzio, melyet pedig oly igen hánytorgatnak ottan túlfelől.

Csak e mondó vagyok én.

Az alma piros legyen.

— Ugyan mi jutott eszedbe, kedves barátom, hogy öreg napjaidra oly egészen fiatal leányt vettél nőül?

— No, lásd, így gondolkoztam: ha már savanyú almába kell harapnom, legalább olyat keresek, amelyik piros.

Éleselméjűség.

Pincérnő: Nem volt az úr már gyakrabban nálunk?

Vendég: Nem, első ízben vagyok itt, azonban Kormos úr ajánlatára, ki mindig ideszáll.

Pincérnő: Ah, tehát azért tűnik föl ön oly ismeretesnek előttem.

Bölcs tanítás.

Főnök: Jegyezze meg fiatal ember, jövőre, mint kőműves jöjjön az irodába s mint miniszter távozzék.

Segéd: Hogy érti ön ezt, főnök úr?

Főnök: Ön rendszeren ké ön jő, mint a miniszter, s korán távozik, mint a kőműves — ezután tehát megfordítva tegye ezt.

Ellenmondás:

Tanárr (ina-sához): János, kocogattak, mond te, hogy szabad!... nekem most nincs erre időm!

A látogatás gyönyörei.

— Kedves bátyám, ön szeret látogatásokat tenni? Én iszonyodom tőle.

— Nincs igazad öcsém, mert a látogatásnak mégis megvannak a maga gyönyörei, ha nem is a látogatás alatt, de mindenesetre utána, midőn a látogatásról visz-szajövünk.

A fogoly huszárok.

Milanóban volt két besorozott honvéd az ötvenes években. Mindketten föl vitték az őrmesterségig. Egy ízben egyikük három ezüst huszast kölcsönzött a másiktól.

Sokáig tartogatván magánál, a hitelező következő levelet intézett hozzá:

„Kedves bajtárs!

„Ha a büntetésük kiállása végett hozzád küldött három huszár büntetése már letelt volna, kérlek bocsásd őket szabadon.“

Párnap mulva találkoznak az utcán, s az adós így szól a másikhoz:

— A bitangok lerészegedtek, miért ismét arisztomot kaptak.

Ellenkezőleg.

Nő: De ugyan mondd meg, te ember, mindennap késő éjjelig kell a korcsmában ülnöd, nem jut eszedbe, hogy otthon nőd van?

Férj: Légy meggyőződve, hogy ebből a gondolatból ki sem bontakozhatom.

Viszontlátás. A francia tartalakosok életéből írja a „Charivari“: A tartalékos hazatérvén zárva találja lakását, s a következő párbeszéd keletkezik.

— Karoline, nyisd föl, a 28 nap letelt.

— Kérlek, kedvesem, menj vissza a pályaudvarhoz, s várj meg ott engem, hogy meglegyen legalább az az örömem, hogy elébed mehetek!

Házassági jelentés. A londoni „Punch“ a következő korrajzot közli: Uj pár ül a tengerparti terrasse-on. A nő kezében hirlap van s abból olvas.

— Nézd, kedves Edwin, fordul hirtelen amahhoz, — itt van házassági jelentésünk! Halldd csak: Folyó hó 16-kán kelt egybe Romkins Goldmore Edwin lady Engelinával, Silverlacke gróf tizenkettedik leányával.

— Olvads csak tovább, szívem, még valami tartozik hozzá.

Lady Angli na (tovább olvas): Alulírott megragadja az alkalmat nyilvános kijelentésére annak, hogy semmiféle adósságért nem vállal felelősséget, amelyet neje netán az ő írásbeli engedélye nélkül csinálna. Romkins Goldmore Edwin.

Hogy mit mondott erre lady Angelina arról hallgat a „Punch.“

Különös történet.

(Vége.)

Erre a galjasb, még a kutyára nézve is becsületsértő gyalázó szavak s átkozódások áradata következett az általános örökös „Kásztor“ irányában, melylyel félbenszakították a végrendelet felolvasását, melyben most a hagyományok sora következett, olyanok számára, kik az elhaltak szolgálatokat tettek. Ez a biznysága a hálás szívnek is kevés tetszésben részesült. Azonban menyire megváltozott egyszerre a helyzet, midőn ismeretesekké lettek az örökség hasznélvezetét tárgyazó határozatok

A hatvanezer forintnyi tőke kamatai évenként annak voltak kiszolgáltatandók a rokonok közül, kihez a kutya a végrendelet kihirdetésekor vonzalmat árul el. Ez a tetszése szerint használhatta a pénzt, azonban köteles volt minden év végén megjelenni a közjegyzőnél hol a többi rokonokból alakult bizottság megvizsgálendő volt, hogy Kásztor jól ápoltatott-e, s gazdájával meg

van-e elégedve, ellenkező esetben az esedékes kamatokkal együtt más család - tagnak volna átadandó, ki az év végével ugyan ennek az eljárásnak tartoznék magát alávétetni.

„Ha az eb eme határidő alatt valamelyik rokonhoz kiváló hajlamot mutatna, úgy egész életére annak adandó át. Ha az eb kimulik, mielőtt 15 ik évét elérte, a tőke pénz valamely jótékony intézetnek szolgáltatandó ki. Ha ezt a kort eléri úgy minden további évre 5000 ft. esik a tőkéből az illető rokon javára.“

Láttál-e már kutya-futtatást, nyájas olvasó.

Ha a háttér nem leendett visszatartó minden nem érdekeltre nézve, ki a jegyző irodájába egy pillantást vetett, ilyesmire következtetett volna.

A végrendelet felolvasása után a szobába bebocsátott Kásztor meglepetve tekintett elhunyt gazdájának félkörben álló rokonaira, kik arcizmaik teljes urai lévén, most a legédesb arccal s hízogó kiáltásokkal kegyéért vetélkedtek.

Formaszerű futtatás volt ez, bár más értelemben. A futó ott állott — másrészt a neki hízogó urak és hölgyek, s a végzetes csal étek sem hiányzott — ott függött anyi és anyi ezer forint képében a levegőben.

Amily sok gyalázó szó dörgött le előbb a szegény Kásztorra, anyi szerelmes ömlengés csalogatta most minden oldalról. A kutyakedvelő gyöngéd kifejezések egész szótárát kimerítették, minden kigondolható izgató szerek alkalmazásba vétettek a kedves általános örökös szaglasi szerveire. Azonban véletlenségből-e, Kásztor a valóban segélyreszorult Szippan bácsihoz húzódtott, ki foglalkozása és szagára nézve sajtkereskedő volt.

Kásztorral a sajtkereskedő házába a jólét vonult be, de egyszersmind az egész rokonság haragja és fekete irigysége is. Még sohasem keserítették el anyira életét! Házát formaszerű ostrom alá vették, és semmit el nem mulasztottak arra nézve, hogy Kásztort elidegenítsék. Ez azonban állhatatos maradt. Most ármánykodni kezdett az elbukott rész. Minthogy azonban egyikük sem akarta a másikának átengedni a kövér falatot, nem sikerült semmi támadásuk s Szippan bácsi évről-évre szépen megmaradt a kamatok élvezetében.

Nincs tudva, vajon később többi rokonaival egyezményre lépett-e, vagy ezek törekvésük sikertelenségét látták be, szóval őt végre nyugton hagyták.

Kásztor megszerezte azt az örömet az örökségtől megfosztott aggódóknak, hogy tizenötödik évét túlélte, sőt megtörtént a kutya életében eddig hallatlan eset is, hogy teljes 27 évet ért meg, s így a 60000 ftnyi összeg a jogszerű örökösnek esett.

Minden év Szilveszter-estájén elvitték a kutyát a jegyzőhöz, hol a végrendelet kihirdetésénél jelen voltak közül még életben levő rokonok is mindig megjelentek. A jegyző mindanyiszor a Kásztor fejére intézett jóakarató ütéssel végezte a hivatalos cselekményt. Később a kutya elhízott és megröstült, miért is kosaras kocsi gondosan elhelyezve vitették az előirt szemlére. Ettől kezdve haragossá is lett s a jegyző kedveskedéseire csak morgással felelt, miközben fejét kissé fölemelte s aztán mintegy eme mozdulat által kimerülve, ismét lecsüggeszté.

Midőn Kásztor jóvátette az ura által elkövetett jogtalanságot, eltűnt áldásos működésének színhelyéről.

Szippan bácsi kertjében kő jelölte a helyet, hová temették, emlékeül a különös történetnek, mely kielégítő véget ért.

Vajon igazuk volt-e azoknak, kik azt gyaníták, hogy a ravasz sajtkereskedő, ki már azonkívül sem valami különös jó hirben állt, Kásztornak feltűnően hosszú élettartamát annak kitömött bőre segélyével, az abban alkalmazott gépezettel idézte elő, maradjon eldöntetlenül, különben lehetséges az is, hogy az oly rendkívüli kutya, milyen Kásztor volt, rendkívül hosszú életet is élhetett.

K.

A „Család Lap“-ja 17-ik számában közölt ta-
lányok megfajtése a következő:

A szótalányé; halál.

A számrejtvényé: „Szegény ember dolga
csupa komédia.“

A jutalmat **Kovács Sarolta** kisasszony nyerte.

A sakk-talányé (nem szórejtvény):

„Ha reményid árbocát
Sors vizsgálja széttörő,
Nézz a csillagok közé;
Ők lesznek vezéreid
Ha szivedben él a hit.

Bajza.“

A jutalmat **Pogány Béla** úr nyerte.

Helyes megfajtéseket ezeken kívül következő t. ol-
vasóink küldtek be:

Angyal Irén, Altnäder Jusztina, Antalik Lina, Arabella,
Ádámik Klára özv, Anton nővérek, Ambrózi Emma.

Budayné-Rumpler Nina, Bohner I.-né, Baghy Ilonka, Bartusz
Anna, Bagyik Erzsébet, Békessy Róza, Bajzath-Kovács Mariska,
Buza Sándorné, Balassa Gizella, Bátky Irma, Balassa Margit, Bol-
dogh Kálmáné, Braun Regina s Etelka, Bagyik Erzsike, Bodog
Teréz, Balajthy Ilonka, Biczó Erzsike, Bagi Borbála, Bary Amália,
Békeffy Sándorné, Benkó Ilona, Bakats-Kolozsváry Ida, Bakacs-
Blanka.

Czabek Vilma és Ludmilla, Csécs Izabella, Csepely Évike,
Cseh Jolán, Csató Jolán, Csillag Juliska, Csalogányi Mariska, Czi-
pura J.-né, Csernó Melinda, Czirner Emilia.

Deresy Mariska, Dóczy Eudréné, Dudik Margit s Ilona,
Dobál Pepi, Derényi Ferencné, Dechsler Hermin, Dzsida Mihályné
Domanek Istvánné, Dénes Lajosné, Dudich Istvánné.

Erdélyi Gy.-né, Emődy Bianka, Ecsény L.-né, Ereky W. Ma-
riska, Égi Ermin, Eöry-Posta Mariska, Erdőhegyi-Róza Piroska.

Fet-Szerbár Ilonka, Fülöp Julia, Flaskay Dezsóné, Föld-
váry Klára, Fehér Ida, Fülöp-Plank Teréz, Fodor Julia, Fronhoffer
Franciska.

Györgyi Irma, Gaján-Szomor Etelka, Gál-Murányváry Irma,
Gözonne-Simon Janka, Győry Etelka, Görgey Vilma, Gödölle Erna,
Göndöczné-Horváth Julia, Geiger Dezsóné, Győrfy Jolán, Glück Irén.

Huszár-Bátky Róza, Harsányi Lina, Hatvani Lottó, Horváth
Jolán, Hoferné-Losy Mariska, Horváth Mária, Hudegi Antónia,
Hadzsy Irma, Hangel Erzsé, Hayt Giza, Hubay Eudréné, özv Hitt-
rich Ida, Hargitay Anna, Hosszu Emilné.

Igaz Berta, Igies Mariska, Ivády Miklósné.

Jungwirth Julcsa, Joachim Irén, Juhász Emma, Janics Aranka.

Köváry Miklósné, Kaufmann Róza, Kutassy Mariska, Kiss
Gézáné, Kozma Ilonka, Kocsy nővérek, Kiss Jánosné, Koncz Gab-
riella, Kohár Lenke, Kubinszky Jánosné, Kontz Viktória, Kovács
Izabella, Kessó Károlyné, Kovács Juci, Korsinek Sárika, Kerekes
Anna, Z. Kiss Lászlóné, R. Trux Mariska, Kosztolányi Aranka,
Kovács Anna, Kövér Ilma, Kovács Aranka, Kappézy Vilma, Ko-
rick Zsófia, Keresai-Schidlík Borbála.

Lészai Kati, Laczko Izabella, Lauka Mariska, Liebermann
Róza, Lang Mari, Lóbor-Szikra Ilona, László Ferencné, Lázár Kata-
lin, Ligethy Julia.

Molnár Esztike, Mikos Nándorné, Mikos Ilonka, Molnárné,
Németh Jolán, Márkus Lászlóné, Mikos Gizella, Márton Imréné,
Molnár Amália, Mayhen Irma, Móder Adalberta, Matusch Kle-
mentine, Mayerfi Juliska, Molitorisz Berta, Meller Katinka, Mezey
Teréz, Mihály Róza, Molcsányi Pozsgai Ilona, Mészey Ilona.

Novák Matild, Nagy Gyözőné, Nagy Esztike, Nágel Ster-
beczky Teréz, Nagy Vincéné, Nyilas Agnes, Nagy-Károlyi Berta,
Németh Bianka, Neustadt Regina, Nagy Tamásné.

Okniczky Erzsike, Ostermann Luiza és Nina., Öböli Etelka,
Okolicsányi M.

Iapp Mariska, Pöck Irma, Polgár Lászlóné, Péchy Mariska,
Potoczky Antónia, Perlaky-Kosinszky Mariska, Pécezer Ignácné,
Pápay Leánderné, Perczel Skodacsek Zsuzs., Pongrácz Ilona, Prop-
per Berta, Puskás-Biró Otília, Petrovsky Dezsóné, Pihovszky Zsó-
fia, Propper Róza.

Rumplerné-Maurer Nina, özv Rumplerné-Bognár Fáni, Ri-
manóczy Jenőné, Russanayné-Pándorfer Mariska, Raabné-Weiss
Sarolta, Radetzky Károlyné, Rechnitzer Berta, Ruszdyák Paula,
Radocsay Etelka, Reitter Luiza, Radocsay Nina, Ratkovszky Mari,
Rekvenyi Riza, Romanovszky Mariska, Reismann Mária.

Szilády Gézáné, Szabadi Fr. Gizella, Sipos-Kolacsek Terézia,
Stetina Berta, Schlick Jolán, Szászy Mariska, Szováth Ilon, Schusztér
Emma Spatenka Leopoldine, Soósné-Veréby Emma, Szuhár Ter-
esi, Somogyi Jolán, Szövényi Etelka, Szilágyi Erzsé, Scheltsch Mi-
hályné, Sziágyi Adél, Szirmay Szidónia, Sággy Mathild, Szorád
Bélané, Szecsány Vilma, Schefftsik Mihályé, Szabó Józsika, Szabó
Ferencné, Simon Etelka, Sudár Mathild, Stark Jenőné, Stenczel
Vilma, Schön Rozália, Szabó Mari, Szabó Antónia, Sipos Péterné,
Schefftsik Mihályné, Szturék Istvánné, Szilágy-Schulez Vilma.

Tóth Pálné, Tóth Terka, Tarafás Aranka, Tátray Józsefné,
Tómek Istvánné, Tóth Juliska, Török Elvira, Tóth Istvánné, Tóth
Lajosné, Tamás Kornélia, Tóth Péterné, Trájber Margit.

Úrge Fanni, Ujhelyi-Lami Ilka.

Vitályos Róza, Vinczi-Sebestyén Ida, Várföldy Elekné, Vu-
kics Arakka, Veres Ilka.

Zsedényi Erzsike, Zlinszky Istvánné, Zwarinyi Jánosné, Zom-
bor Juliska (B), Zatlukal-Evva Etel, Zongor Mariska.

Angyal István, Almássy György, Antok Dániel, Ágoston Béla,
Agyagássy Ándor, Ádám Albert.

Buday László ifj., Balajthy István, Bárkányi Mih., Belák
József, Bognár György, Bódi István, Bene Ferenc, Barnafy Gábor,
Bulka Mih., Biliczky Aladár, Berger Gusztáv, Benedek József,
Bódi István, Babits József, Bezinkey Béla, Buday Aurel, Bolemann
István, Buza Ándor, Bartha Albert, Baumgartner J., Bugyi Ferenc,
Boldog K., Bodó István, Borbola Kornél, Bartha J. Béla, Boros Gyula,
Bauman Ándor ifj.

Csete György, Csongvay Lőrinc, Csepely Zsigmond, Csontó
Béla, Csorba Ferenc, Csernyánszky József, Csató István, Cseh La-
jos, Csegezy Lajos, Cserény Mihály, Czirák János, Czike Ferenc,
Csergő Sándor, Czúnik Gyula.

Dérczy Péter, Dux Ármin, Dudits Gyula, Detáry Ferenc,
Dessewffy Kálmán, Duroczky Andor, Dobay Lajos, Denk Árpád,
Dolezal József, Dávid József, Dósa János, Davidovits Adolf, Do-
monkos Péter.

Ecsedy Károly, Ekes Lajos, Ehlinger Fer., Egeley Márton.

Füle János, dr. Frank Miksa, Frey Ottó, Fehér József,
Fischer Károly, Falesik S., Funk Ignác, Fodor Dániel, Fodor
Sándor, Ferenczy Kálmán, Finkmann Vilmos, fogyasztási adóhiva-
tal Komáromban, Futman Pál.

Gedeon Gáspár, Goldstein Fülöp, Graizely, Gorovoy Miksa,
Grünfeld Mór, Gruber János, Gyenes János, Gergelyi László, Gulyás
Kálmán, Györffy Gábor, Grosz Soma, Gózánd Sándor, Gulassa Já-
nos, Glück Lajos, Govrik Sándor, Gergely Lajos, Gera Szilvesz-
ter, Grünfeld M. Grosz Gábor.

Hofér Ferenc, Haller Károly, Huszár István, Hetey Lajos,
Hirt Pál, Hamar András, Haaz Antal, Hirschl Károly, Heller
Ignác, Harsági Ferenc, Hankó Antal, Hokovicz, Hernászthy V.
Béla, Horvátovics János, Hirsch Ignác, Heid Alajos, Hodossy Ernő,
Horváth Béla.

Illés Gyula, Inczedy József, István Albert.

Jablonszky Imre, Juhász Lajos, Juhász M., Juhász Károly,
Jovánovits Emil, Jablonszky Mihály, Juhász Miklós, Jaszencsák
Gusztáv.

Kiss István, Krisztinkovich Árpád, Kubinyi Pál, Kamenitzky
János, Kovács Sándor, Klein Jakab, Komáromi Gyula, Kemenczy
Mihály, Klein Miksa, Kripta Győző, Koller Lajos, Kovács Gábor, Ku-
bányi József, Kökényesy Károly, Kozák Lajos, Kiss János, Kocsis
József, Kovács Géza, Kron János, Kiss Sándor, Kovács Lajos, Kuthy
Lukács, Kevitzky Adolf, Kruts Lajos, Kovács Albin, Körtvélyesy,
Ádám, Kiss Dániel, Kántor Pista, Krenchel Gyula, Kozma Kál-
mán, Kunosy Ármin, Kájel József, Krupetz Ede, Kiszely-Pap Fe-
renc, Kövér József, Krausz Miksa, Kanda József, Kabai Sándor,
Kovács Károly, Kopau János, Koncsék Dávid, Kaukol János, Kakas
Lajos, Krupa Kálmán, Kámory L. Kamenár Ferenc, Kelk Géza.

Lung Mátyás, Lázár Lajos, Lutz Ferenc, László Ferenc.

Martiny Dezső, Majnik Géza, Mikos Nánd., Mészöly Ambrus,
Mátkovics Ignác, Mattyasovszky N., Molnár János, Molnár Imre,
Miklós-Sztipán István, Marics József, Marthy György, Mezey Ign.,
Machó József, Mihály Gábor, Mezey Miksa, Marek Samu, Munka
István, Melegh I., Mocskonyi Gyula, Matóka Sándor, Makranczy
György, Muth Sámuel.

Navratil Ede, Nyáry József, Nagy Alajos, Németh Zsigmond,
Neubach Adolf, Nemetsek Ágoston, Nagy Béla, Neszméry Gáspár,
Nyíri Lajos, Nagy Alfonz, Nagy Károly.

Ordódy Mihály, Orenacsák János, Österreicher József, Óriás
József.

Puskás József, Polgár József, Perszina József, Pivovarszky
Ágost, Perndl Adorján, Petrovsky Dezső, Péchy Károly, Pulgyay
Vilmos, Pollák Szigfried, Perlaky József, Puskás Ferenc, Pokorny
Fer., Pártényi L., Palotai János, Persián János, Péczer Károly,
Pázmány Elek, Pachoffer Ákos, Palcsesz L. Pete F., Plathy Bert.,
Péczely Árpád.

Ross Gyula, Rumpler Ferenc, Rech Gyula, Rehák Antal,
Rudnay József, Rosenmayer Habakuk, Rakovszky Ignác, Rosen-
zweig Samu, Rác István, Rill Imre, Réthy Endre, Rosenberg
Armin.

Strauber Soma, Schmidt Béla, Salamon Gyula, Sebestyén
István, Szalay Károly, Szeiffert Kálmán, Spargnapane Antal, Szabó
Mihály, Simon N., Surány Gyula, Szabó Sándor, Szabó Albert, Szi-

lági Pál, Schwarz János, Székány Antal, Sikér Ágoston, Schäffer György, Sántha Simon, Stráda István, Szendrey János, Scultéty Kornel, Sallay Gyula, Székely József, Szoboszlai Pál, Saja Sándor, Sörös Béla, E. Szabó Gy., Stadler Mih., Sremmel, Sztipán Istv

Tomsányi Márton, Tóth Ferenc, Tarisznyás János, Tóber János, Törös Ferenc, Tóth Aladár, Turner István, Takó Antal, Tóth Imre, Thomka László.

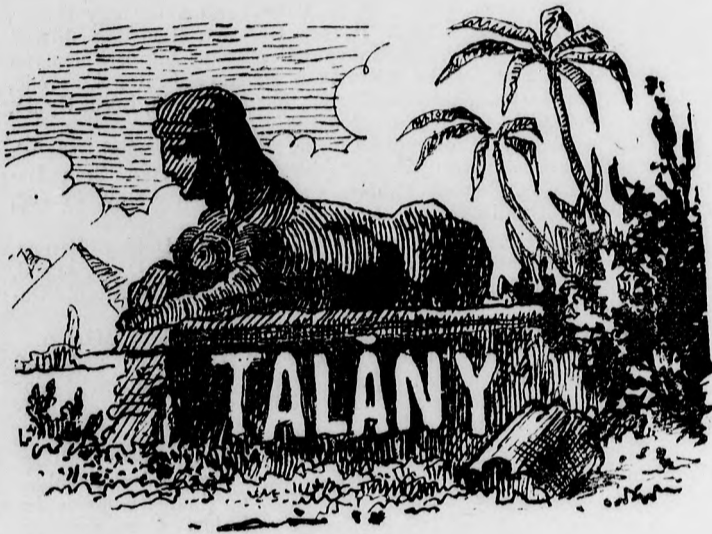
Ujsághy Bálint.

Vondrássek Ferenc, Varga Gyula, Vasváry Sándor, Virág Tamás, Vitkovszky Imre, Váry Dezső, Vilheim Soma, Vecsey Sánd., Világosi József, Vlenirák Matyas, Váry Lajos, Vasassy József, Vasváry-Kovács Márton, Viski György, Veres Lajos.

Wákár István ifj.

Xantus János.

Zatkalik Károly, Zetykó Ede, Záborszky Gyula.

Sakk-rejtvény.

Petrikás Mórtól.

(Lóugrás szerint.)

zer-	nat-	kás.	köz-	jes,	val,	Pet-	ve-
is	em-	E-	bá-	ri-	tés	is	kal
tal	ke-	ben	Az	Bu-	tel-	ne-	Irta :
ber	Faj	ri	az	mig	röm,	jok-	röm
Még	te-	serv,	ő-	sziv-	em-	ve.	a
az	tes-	be,	be-	Szall	egy	ő-	ba-
le.	az	lel-	ber-	di-	ke-	Még	szi-
te,	em-	Föl-	a	ke,	nek	gond,	vés

Betűtalány.

KÁRITÁS.

Szótalány.

Kovács Sándortól.

Két tagom hat betű ; ha egészen veszed
Égbenyuló karom imáadásra vezet,
Rajtam pihen meg a déli nap sugara,
Felhő megütközik csúcsos koronámba.
Bennem van bölcsője egy hon folyójának,
Keblemből sok kincset nyujtok a világnak,
Válaszfalat vonok három ország között,
Uralkodtam hajdan három tenger fölött.
Vedd első szótagom, nincs senki javára,
Meggfordítva kerül urak asztalára.
Utósóm fordítva létünk főkelléke,
Ember úgy mint állat nem lehet nélküle.

Számrejtvény.

Ujjaszivy Ilonától.

7. 2. 1. 2. 9. Többség jelképe.
1. 8. 3. Mindenki fél tőle.
5. 6. 2. 1. A kapzsi szereti.
2. 9. 4. 1. Állat, igen kicsi.
1-9. Legfőbb vigasztalónk a szenvedés ellen,
Velünk van s elkísér a földi életen.

Szerkesztői üzenetek.

Pérchy Mariska k. a. Arabella kisasszony köszönetét nyilvánítja a becses közleményekért, melyekből már egyet-mást fel is használt. — „**Jer ide.**“ Mély sajnálatunkra nem közölhetjük, hosszadalmassága miatt. — **Zunft Antal** urnak. Budapestben. Láthatlanba nem nyilatkozhatunk, sziveskedjék beküldeni, akkor majd hozzászólunk. — **F. Árpád** urnak. S.-A.-Ujhely. A hiányzó számokat elküldjük. A regény-mellékletre nézve kis türelmet kérünk. — **Papp József** urnak. Ugy hisszük, eddig már megérkeztek a hiányzó számok. Különbösen becses neve nem fordul elő az előfizetők jegyzékében, lehet, hogy a volt kiadó hanyagsága miatt. Sziveskedjék a feladási vevényt hozzánk beküldeni, hogy annak alapján bejegyezhessek. — **Jungvirth Julcsa** urhölgy. Ezóta megérkezett a következő szám is, reméljük — **N. Pál** urnak. H.-M.-Vásárhely. A lap innen rendszeresen elküldött október elejétől kezdve, bizonyosan valamelyik posta

állomáson akadt meg. Most azonban egyszerre újból megküldtük, reméljük megkapta ön. — **M. L.** urnak. Abrudbánya. Szivesen vesszük a nagyobb szabású számrejtvényt is. — **Asguthy.** Nem válnak be. — **Saja Sándor** urnak. Becses küldeményeit összeszedtük, s mihelyt némi kis időnk leend rá, elolvassuk s nyilatkozni fogunk felőlük. — **A. tündéralom,** valamint a népdal nem közölhetők. — **Az ébredés** nem lapunkba való ömlengés. — **Halnod kell.** Ilyen kegyetlenséget nem követhetünk el lapunkban — **A rózsza és ibolya.** Igen ismeretes dolgok fölmelegítve. — **Angeli Márton** urnak. Becses vele nem fordul elő előfizetőink jegyzékében. Az eddig megjelent számokat azonban megküldöttük becses levele folytán. — **Fanda Géza** urnak. Innen hetenkint rendszeren nyomtatott címszalaggal küldjük mind a két példányt, a hiba tehát valamelyik posta állomáson történhetik. A hiányt legközelebb pótoljuk. **Sch.** urnak. „Köszönni tisztesség, de visszonozni kutyakötelesség,” mondja ön, s oly hangon folytatja levelét, mely kanászáznak tán nem válnék szegvényére. Csak azt akarjuk tudtára adni önnek, hogy az olóbbeni szerkesztő sem volt a lap kiadótulajdonosa, hanem csak szerkesztő, mint ön, kit a volt kiadó rászédett s őt is rászédte volna, talán még hamarabb. — Azonban legyen ön meggyőződve, uram, hogy példátlan gorombasága dacára sem táplálunk ön irányában hasonló érzelmeket.

A HIRNÖK.

1878.

„A CSALÁD LAPJA“ rendes melléklete.

21.—25.

A szerkesztőség és kiadó-hivatal VI. kerület király-utca ^{11/16.} sz. alatt létezik, ide kérünk intéztetni ezentúl minden a „Család Lapja“ szerkesztőségét vagy kiadó-hivatalát illető küldeményt.

T. olvasóinkhoz!

T. olvasóink már most meggyőződhetnek, hogy a „Család Lapja“ nem szűnik meg, hanem újult erővel tovább folytatja pályáját, hogy mindinkább kiérdemelje a „kunyhók és szalonok barátja“ nevét, s mindinkább otthonossá, nélkülözhetetlenné váljon olvasói körében.

Bármily nagy is az áldozat, melyet az év végeig hoznunk kell, sajátunkból fedezvén a nem jelentéktelen kiadási költségeket, nem riadtunk attól vissza, abban a reményben, hogy t. olvasóink, méltányolva hozott áldozatunkat, szintén nem hagynak cserben bennünket, sőt amenyire lehetséges, saját körükben még több pártolót is szereznek lapunknak.

Ez a remény jogosult részünkről ama levelek után, melyekkel t. olvasóink most már naponkint megörvendeztetnek.

Részünkről nem mulasztandunk el semmit arra nézve, hogy lapunk változatos, élénk tartalma és szép kiállítása által mindinkább megkedveltesse magát t. olvasóival.

Lépéseket tettünk arra nézve is, hogy új évtől kezdve mind nagyobb meglepetésben részesíthessük t. olvasóinkat.

Jelen számunkkal a még hiányzó számokat is egyszerre pótolva, már teljesen rendben leszünk, s ezentúl lapunk vasárnapra mindig pontosan meg fog jelenni.

Végül fogadják t. olvasóink hálás köszönetüket szíves türelmükért, melyet lapunk elmaradásával szemben tanusítottak.

Arra is kiterjesztjük figyelmünket, hogy a lap szétküldésénél fölmerült hiányok ezentúl ne ismétlődjenek. Új évtől pedig már maga az előfizetők elkönyvelése is oly módon történik, hogy hiba esetén a baj pillanat alatt fölfedeztethessék. Így aztán az orvoslásról is könnyebb leendő gondoskodni, mint az eddigi rendszertelen elkönyvelés mellett.

A naptárra nézve tisztelettel értesítjük a t. közönséget, miszerint bár az arra még július havában szétküldött előfizetési felhívás részünkről nem befolyásoltatott, s valamint magára alapra, úgy a naptárra érkezett előfizetéseket egyedül a volt kiadó-tulajdonos, **Seregy Antal** úr vette át, mégis minden törekvésünket odairányozandjuk, hogy a t. előfizetők jogos igényei ebben a tekintetben se szenvedjenek csorbát, mire nézve Seregy úr ígéretet is tőn, hogy ha másképp nem tehetné, a „**Magyar Hírlap**“ valóban szép ki-

állítású és dús tartalmu naptárával fogja kárpótolni az előfizetőket.

Ekkép ebben az irányban is beszámolván, reméljük, hogy minden fölmerült kérdés kiélegítő megoldást nyerend.

Ezzel úgy hisszük nyugodtan szólhatunk olvasóinkhoz a „**Család Lapja**“ jövő I. évfolyamára nézve ezennel kibocsátván föl hívásunkat az előfizetésre:

Előfizetésre föl hívás

A „**Család Lapja**“ második évfolyamára.

Nem ígérünk sokat, de amit eddig lapunkban nyújtottunk, azt nemcsak nyújtunk ezentúl is, hanem a jelentkező pártolás mérve szerint mindig újabb meglepetéssel igyekezünk t. olvasóinkat megörvendeztetni.

Lapunk iránya és tartalma marad az eddigi. Ujévtől kezdve regény mellékletünket **Wilkie Collins** hírneves angol író „**Szegény Finch kisasszony**“ (Poor miss Finch) című **négy kötetes** vonzó regénye fogja képezni **Arabella** kisasszony tősgyökeres magyar fordításában.

Ugyancsak **Arabella** k. a. gondoskodik ezentúl is a **hölgyrovat** szellemes kiöltéséről.

Képeink jobbak, szebbek lesznek mint eddig.

Azonban meggyőződvn, hogy az eddigi 4 frtos előfizetési díj mellett lapunk föl nem állhat, az eddigi előfizetést **évnegyedenkint 50 krral** fölemeljük, de e mellett aztán meg is maradunk, s a csekély áremelés fejében új évtől kezdve lapunk **szép szines borítékban** fog olvasóinkhoz **minden héten pontosan** bekocogatni.

Humor-rovatunk szintén folytonos meglepetéseket hozand olvasóinknak.

Kérjük az előzetések mielőbb leendő beküldését, nehogy a lap szétküldésében zavar következék be.

Előfizetési díj a „**Család Lapjára**“

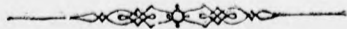
Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 „
Évnegyedre	1 frt 50 kr.

A lap első évi folyamában megjelent regényt **Smith Hamlin** „**Kisértetes vendéglőjét**“ **3 kötetben** az év elején újra nyomtatván, t. előfizetőinknek 1 frt 20 krért rendelkezésre bocsátjuk. Októberi új előfizetőink a juliusi évnegyedben megjelent íveket **30 kr.** beküldése mellett megkapják.

Mélyen tisztelt előfizetőinket pedig kérjük lapunknak körükbeni szives terjesztését.

Az október—decemberi évnegyedből még néhány teljes számú példány nyal rendelkezvén, föl kérjük azokat, kik birni óhajtják, sziveskedjenek megrendeléseiket mielőbb megtenni.

A szerkesztőség.

Vége a második kotelnek.

Csaknem iródzott többet kérdeni. — Mind-
azáltal összeszedte bátorságát.
— Ki beteg ott? — kérdezte möhön.
Az orvost csodálta, ejté az a váratlan hev.
— A ház ura, — viszonzá aztán, — az
a hölgy, ki nem rég vette be s köthözött
bele. Ma rossz híreket hallott s ennek követke-
zőben hirtelen súlyos betegségbe esett. Midőn el-
hagytam, csaknem önkívületben volt.
Mielőtt azonban Harryt tovább követnék,
vissza kell térnünk történetünk két más szemé-
lyéhez, kiket már meg lehetős régen elhanya-
goltunk.

— 143 —

— 9 —

ve ebben a pillanatban valami módon az aggály
nehéz terhét lerázhatta volna magáról. Csak azt
nem vehette magára, hogy az öreg lelkesedését
megrontsa, tudván, hogy ezzel őt csak elbáto-
ritná.

Ezért mosolygott és gyengéden megcsókolt
ta őt.

— De hová megyünk most? — kérdé. —
Lorencohoz nem térhetünk vissza.

— Nem, azonban idejövét láttam egy falra-
gaszt, s azt hiszem, az valamire vezetend bennün-
ket. Most itt van Brown Constantio hippodroma;
ma este odamegyek megnézni, ha vajon talán be-
léphetünk-e. A társaság „Eart-End“-ben játszik.

Egy héttel később Davy mint bohóc s Nelly
az „égo hegy csillaga.“ Constantio hippodromá-
ban mérsékelt díjazás mellett szerződtek.

Most ismét minden a régi slendrian szerint
ment.

A fizetés igen csekély volt, s csak épen
arra volt elég, hogy a testet és lelket összetartsa.
Minthogy Davy és Nelly mindig azt a célt tar-
tották szemük előtt, amely után törekedtek, s
Harry visszatérését remélték, az az életmód, csak
hamar visszatetszővé vált előttük.

Az örökös kacaj az ezerszer ismételt bohó-
ságok fölött, az abroncsokon keresztül való örö-
kös lovaglás s ugrálás, az obskurus korcsában
vagy a szabadban való étkezés elviselhetlenné
lvált.

Mindenesetre jobb kün a szabad ég alatt
enniök s a nyári madarak énekét hallgatták, a

— Chantry Houseban!

Harry reánezett.

Houseban.

— Igen, ma már lenn voltam Chantry

— Valóban?

aztán nem is az első út, melyet ma este teszek.

— No egy pohárka cognac nem árt. Ma
soknak rendszeren tetszelgő mosolyuk van.

Az orvos tetszőleg mosolygott. Az orvo-
rum orvos ur? — kérde György pincer.

— Tetszik talán egy pohár cognac vagy
beteg.

— Létrédeli melléje, megvizsgálta sebt s be-
köté, bármily hevesen hánytá-vetette fejét is a

amit Mark mondott.

Az orvos semmi figyelembe nem vette azt,
halok meg, mint másikon.

Nekem nem kell orvos. Egyik módon csakúgy
— Menjén a pokolba, — viszonzá Mark, —

barátom, viszonzá Harry. — Orvost hozok önnek.
— Nem előbb, mint holnap reggel, kedves

Bocsássatok el.
— Atkozottak vagytok mind! — kiálta. —

láttak, dühös pillantásokat vetett maga körül.
Midőn leérték Markot még eszméletlenül ta-

elővigyázat volt.
megkötöztem. Biztosítottam őt, hogy ez szükseges

end neje megölésére, ugyanazert kezeit s lábait
azáltal felni lehet, hogy második kísérletet te-

— Bármily súlyosan van is megsejtve, mind

— 142 —

— 135 —

s a hideg éjbe kimenni, különösen mivel a ven-
déglösné megjelenése kísértetes látományait el-
üzte. — Mark kiment. Hallám, amint önnek az
ajtóban istenhozzadot mondott, mi amint nekem
feltűnt, nem épen a legbarátságosabb hangon
történt.

— Igen, igen, tudom, — viszonzá Latty,
— azonban nem ment el. Nem hiszek neki.
Részegen, mint amilyen, nem menne egyedül ti-
zenkét mérföldnyire a hóban. Vissza fog térni,
s akkor magán kívül lesz.

— Nos, hadd jöjjön! — szólt Harry. —
Elég erős vagyok, hogy a részeg emberrel fölve-
gyem a küzdelmet. Ezenkívül még gyáva is. Ha
el is hagynám a házat, hova menjek? Közelben
nincs fődél számomra, s ebben az időben meg
kellene fagnom, a mi jól is esnék nekem, ha
elhagynám kényelmes ágyamat.

Harry ezt mondván, szorosabban beburko-
lódzott takarójába, mintha már annak gondolata
is hidegen érintette volna, hogy ezt el kell
hagynia.

— Ön nem tudja, hová menjen? — viszon-
zá Latty möhön. — Miért nem megy Chantry-
Houseba? Anyja van ott maszter Harry. Hallom
Markot mámoros álmában dörmögni.

— Anyám ott van? Akkor rögtön odame-
gyek! — kiáltá Harry. — De mégsem, miért
zavarjam őt éj közepén? Az elválás hosszú ideje
után halálát idézhetné elő, ha ily módon, s ily
órában látna ismét. Virrasztani fogok, nem alszom
el, arról biztos lehet ön. De várnom kell, míg

— Igen, az önként érthető, nézi őt is.
 jét beüszem. Fennföggva talán jó lesz, ha meg-
 mindent megtettem, mi erőmtől kitélt, hogy te-
 sir, — szölt aztán. — Be kell vállanom, hogy
 — Az is jelentékenyen meg van sebesítve,
 Harry mosolygott.
 veend rossz fordulatot. Hogy van a vendégsz?
 get tehessenek, — szölt. — Reméljük, a dolog nem
 — Igyekezzni fogok, hogy kívánatainak ele-
 Az orvos kételkedve tekintett reá.
 sem.
 küldök önhöz, kérem ne említsé senki előtt
 lekötélezne, ha a dolgot titokban tartaná. Ha nem
 — Talán az az a körülményektől függ. (Ugyen
 rendőrséggel, nemde?
 — Természetesen érintkezésbe fog ön lépni a
 — Ez gonosz történet! — kiálta az orvos.
 Harry röviden elmondta neki.
 orvos.
 — Hogyan történt a dolog? — kérde az
 Harry.
 — Örvendek, hogy azt hallom, — viszonzá
 nyugalomra van szükség.
 — A nő nincs súlyosan megsebesítve, de
 mint remélték.
 Ennek véleménye kedvezőbben hangzott,
 után ment.
 Ez megtörténvén, György Jóra ült, s orvos
 a szolgálatot hívták elő.
 Lattyt a háló szobába, hol ágyba fektették, mire
 Aztán Harry segítségével fölvitte a szegény

— 141 —

— 136 —

virrad. Oh, mrs. Dawlish, ön nem képzeli, mint megkönnyítette, s boldoggá tette szívemet! Azt hiszem, tíz olyan emberrel, mint az ön férje, fölvehetném a küzdelmet.

Latty iszonyodott,

— Férjem alattomos ember, — szölt. — Az ember nem tudja, hogyan és mikor jövend be. Ön legjobban tenné, ha legalább fölkelve, felölnék, s az ajtót ablakot bezárná. Én fönnmaradok, s ha valami történnék, azonnal tudatom önnel.

E szavakkal fölemelkedett, hogy távozzék. Chauntry Harry megragadta karját.

— Mrs. Dawlish, — szölt — ne tartson engem hálátlanoknak, mivel nem követem tanácsát. Igen hálás vagyok ön iránt, s bármi történnék is, legalább tudni fogom, hogy ön mindent elkövetett támogatásomra s megmentésemre.

Mihelyt a nő kiment, Harry azonnal fölugrott az ágyból s öltözni kezdett.

Alig készült el ezzel félig, midőn lent ajtó csapódott be.

Halkan saját ajtajához rohanva figyelt Egész pontossággal hallá Mark hangját.

— Átkozott legyen ez az ajtó, — szölt a kísértetes vendéglő részeg korcsmárosa. — Egész játékomat elrontja. Hollah! Mit csinálsz te it? Mi az ördögért nem mégysz aludni?

Az utóbbi szavak természetesen nevéhez voltak intézve.

— Mivel nem tudok aludni, — visszonzá

— 5 —

mintha a szívére súlyosuló aggályt ohajtaná lerázni.

A leányka azonban megkimélte őt ettől a fáradságtól.

Alighogy helyet foglalt, a leányka átölelte őt, s ajkát homlokára szorítá.

— A szegény Harry! — szölt. — Tudom, hogy elvesztettük őt.

Mindketten könyekben törték ki, s az öreg bohóc most lassan elbeszélte a történetet, szavait gyakran zokogása szakitván félbe.

Az elbeszélés azonban magára az öregre gyakorolt csodálatos hatást.

Felugrott

— Mit! — kiáltá, miközben, a szobában nagy léptekkel járt föl s alá. — én, az öreg Davy engedjek ily módon? Nem, nem! Üssétnk a dobot fiúk! Itt vagyunk! Itt vagyunk! Richard föltalálta maga-magát. Nelly, folytatá, miközben megállt s figyelmesen tekintett a leány arcára, mig kezét homlokára helyezé. — Nelly, azt mondom, Harry vissza fog ismét jönni hozzánk. Gondold meg jól, gyermek, hogy ez csak válás. Itt érzem azt! — folytatá, kezét szívére helyezvén. — A fiú visszajövend, habár csak hosszú évek után is; te és ő aztán feleség és férj lesztek. Előkészületet kell tennünk elfogadására, Nelly szorgalmasan kell dolgoznunk és pénzt szerez-nünk, hogy ne legyünk szegények, ha visszatér. Így aztán elfeledjük a nehéz időket és az ő elvesztését, mert folytonosan reá fogunk várakozni.

Nelly kissé vidámabb lett. Nem mintha szí-

Azt beszéltek, hogy különös dolgok törté-
Dove Lörinc visszatért.
lakott, s az ügyvédi irodát saját szalmájára vitte.
megünnepelték. Most ismét Wolverhamptonban
lakodalmat nemcsak Tom előléptetése után,
Igen, Tom és Jessie végül egybekeltek. A
el kell mennünk, Jessie.
szemben állt, a hirdetőnyit felolvasa. — Ide már
Tom, miután nejeinek, ki gyermekekével ölben vele
— Ez már tetszik nekem! — szól Spauher
résztvegyenek.

Mr. Douglas Bödög nem mulasztá el a kö-
zönséget a reá várakozó élvezetéről nagy fal-
ragaszokban értesíteni. Davy rendkívüli előadásá-
tól eltekintve, mely a záradékot volt képzendő, a
többi tagok részéről is a legkiválóbb mutatványok
voltak kiállításba helyezve, úgy hogy a szílműnyit
belépti díj mérsékelten olcsónak volt nevezhető, s a
szerény anyagi körülmények közt előtérre is lehet-
tővé tette, hogy a soha nem látott előadásban

A dísz-előadás a drezdai kertben.

MÁSODIK FEJEZET.

— 15 —

— 22 —

ledtek a színhelyhez, hol a nagy, művészi zár-
előadás volt megtartandó.

Az időjárás kedvező volt; a csillagok fénye-
sen ragyogtak az égbolton, s az ezernyi tarka
lámpák, melyek a zöld ágak közt voltak elhe-
lyezve, a hold tiszta fénye által sokat szenvedtek
hatásukban.

A magas fák árnyat vetettek a kifeszített
kötélre s a tarkára festett faszinpadra.

Végre felgördülven a függöny, Nelly, mint
a legbájosb és legillatosb tündér, világ- és tűz-
tengerben jelent meg. Dörgő tapsvihár fogadta
megjelenését.

A ballet és némajáték véget érven, előlé-
pett az öreg bohóc, most Monsieur Levasseur
néven.

Egészen megifjodott, s midőn az istennő
előtt letérdelt s annak kezét csókolva a tüzes
kocsiba ugrott, a tetszészaj ismétlődött.

Ugy látszott, minden a legjobban fog le-
folyni.

A tüzes kocsí lassan halad a kötél köze-
péig.

Ekkor a Merkurnak öltözött monsieur Le-
veseur kilépvé néhány műmutatvánnyal mulattatá
a közönséget. Erre ismét a kocsiba szállt, s a
kis deszkára vonult, melyre a rézsut kifeszített
kötél volt erősítve.

A tündérek s istennők most ismét táncoltak
lenn a színpadon s értelmes mozdulataik által
kérték Merkurt, hogy térjen vissza a „gyönyör
barlangjába“, míg végül ismét megindult lefelé.

niok, hogy művészekkel van dolguk, kik őket
háttérbe fogját szorítani.
Ezme féltékeny társaságban kezdé e szerint
az öreg bohóc megenni az intezkedéseket, az
1851. augusztus 4-én kedvező idő esetén a
drezdai kertben megtartandó előadásra.

— 14 —

— 7 —

mosolygó nyári léget szívták, a nyári lég me-
legét érzék, s a hét vége télen, valamint nyá-
ron csak a szegényes jövedelmet eredményezték
s az évek jöttek mentek a nélkül, hogy pénz-
tehetek volna félre,

Tizennyolc hóval Harrynak Angolországba
visszatérte előtt a Brown Constantio által igaz-
gatott cirkus feloszlott.

Constantio beleszeretett egyik lovárnőjébe,
s miután a közönséget, melynek kedvence épen
nem volt vele sokáig gyötörte, végre elcsábi-
totta őt, s aztán bírói ítélet folytán jelentékeny
összeget kellett neki fizetnie.

Dözsölő életmódja által képtelenné sok már
kötelezettségének eleget tenni, minél fogva hosz-
szabb időre az adósok börtönébe kellett vándó-
rolnia, s társulata tagjai másutt kerestek s talál-
tak alkalmazást.

Damer Davy és Nelly nem követték társaik
példáját.

Ismét a kosárkötéshez fogtak.

Nelly akkor tizennyolcadik évébe lépett.

Külső megjelenésének leírása lehetetlen
volna, mert alakjának ragyogó szépségéről, arcá-
nak bájáról, szeme és szája kifejezéséről szavak
még csak megközelítő fogalmat sem nyújthat-
nak.

Ennélfogva talán nem tehetünk jobbat, mint-
ha a nyájas olvasót emlékeztetjük, mily szép volt
akkor, midőn Chantry Harryval első ízben ta-
lálkozott, hozzátéve, hogy mint felnőtt leány a

Még nem mult egy hét eme beszélgetés után, midőn az öreg bohóc a drézda kert igazgatójának, bizonyos mr. Douglas Bódognak előterjeszté tervét. Az igazgató azonnal elfogadta az ajánlatot s a művésznök előleget adott, hogy új es szilárdabb készületeket állíttasson elő. Az új készületeken némi javításokat eszközöltek. Az egyszerű kocsit "tűzkocsivá" alakították. Vezeték a "csillagok világán keresztül," s ez vezte a képzetét előadást kötöték össze, amint őt az istennő a gyönyör barlangjánál várja. Az istennő szerepe természetesen Nellynek jutott. Davy, Nelly s az igazgató eleve egészen el voltak ragadotva, mert határozottan a legnagyobb tetszésre, s megfelelő cseengő nyere-ményre számítottak. A mr. Douglas vezetés alatt levő társulat többi tagját, kiknek eme mutatványval közreműködnie kellett, más erzelmek tölték el. Bizalmatlanul s féltékenyen néztek az új csillagok "föltre ele. Igazgatójuk rossz példával járt előtük. Sok ideig mindig ugyanazokat a személyeket tartotta meg, minék következménye az lett, hogy mindent saját véleményük szerint akartak véghez vinni, s most minden új tehetséget, tola-kodónak tekintettek. A férnak guyyolódottak Davyval s a nők Nellyt csufolták; azonban csakhamar be kellett lát-

— 13 —

legdicsőbb megvalósulása volt annak, a mit mint gyermek ígért.

A bohóc egészsége még meglehetősen jó volt, de mégsem olyan többé, mint korábban volt. Nelly tehát örvendett, hogy jótévjét s ótalmazóját a keserű munka néhány órájától megkímélheté.

Az évek dacára, melyek egymásután eredménytelenül teltek el, az öreg Davy nem veszté el bátorságát.

Még mindig remélt.

Szegénysége mellett sem tudta magát elhátározni, hogy Dove Lórinchez forduljon, pedig az szerencséjének tartotta volna, ha szolgálatára lehet. Inkább vidáman s bátran dolgozott erejéhez képest s Nelly irányában folyvást szívélyes és szeretetreméltó volt, bár társaságától mindinkább visszavonult.

Gyakran órák multak el, a nélkül, hogy mutatta volna magát.

Szobájába zárkozva, ott tölté a napok bizonyos részét, nem pihenés végett, mert Nelly hallá őt mozogni, sőt oly sajátságos és hangos zörejt is hallott, hogy azt hinné, hogy a butorokat hányja össze a szobában.

Ismét egy év mult el, a szegénység és szorgalmas munka éve.

Végre megjött a nyár, mely megelőzte a telet, midőn Harry visszatért.

Május hava egyik estéjén Nelly munkája mellett ült. Fehér kezei gyorsan és ügyesen mo-

— 8 —

tek, s ő es Quilington John, korábbi ellensége, a világon a legjobb barátokká lettek. Anyi bizonyos volt, hogy midőn Dove Lórinch Richmondból elutazott, Quilington John őt egész a pályaudvarig kikísérte. Most Courtney Cecil név alatt szintén Wolverhamptonban lakott, hajdani irnoka s később társa irányában igen barátságos volt, de penzügyekkel többé nem foglalkozott. Várakozik, — munda — valamire, mi egész idejét s erejét igénybe veszi, s amig az idő be-következik, nyugalomban akar élni. — De ki vigyázzon addig Tomra és Jessiere? — kálta mrs. Spanker cseesemőjére, s az ablak-nál széken ülő mintegy harmaddel éves fiúra mutatott. — Magunkkal csak nem vihetjük a gyermekeket. — Nem, az nem is jó lenne, kedves nóm, — szolt Tom. — Ma magunkban kell kimenünk. Mary majd vigyázzni fog a gyermekekre. — Igen, az igaz, Tom, — de Mary nem... — Ah, a kishúrok ma meg kell előgédnie a szopüveggel. Ezt a diszoldást meg kell nézünk. Ez épen az a nap, melyen egykor, évekket előbb szintén együtt voltunk abban a helyiségben, s a hol... — Még fiatalok es boldogok voltunk, mit? — Ah, ne csevegj ily ostobaságot, Jessie! Akkor sem voltunk oly boldogok, mint most. — No, ha kell, akkor nem lehet rajta se-gítenünk. E szerint elmentek.

— 16 —

— Nyugodjék meg mylady, — szolt Spanker Tom a tisztelet hangján. — Lehet, hogy figyelnek reánk.

Lady Chantry mosolygott.

— Ön helyesen cselekszik, hogy engem ova-tosságra figyelmeztet, mr. Spanker, — szolt. — Ha erről a tárgyról beszélek, könnyen annak a veszélynek teszem ki magam, hogy elragadtatom. Azonban meg akarom önnek mondani, hogy veszélyes kísértetbe akarok fogni. Az a tervem ugyanis, hogy Chantry Huset kibérlem, mely most, mint hallom, lakatlan, Ebbe az ősi, kedves házba, hol boldogságom első óráit élveztem, óhajtom bevárni, mit bizalmam az égben ígér, fiam visszatérését. Holnap sir, tizenegy órakor önnél leszek. Most nem akarom önöket tovább hábor-gatni élvezetükben, tehát jó éjt.

A feketébe öltözött hölgy ezeket mondva, előbb Jessiével, aztán Tommal fogott kezét, majd gyors léptekkel távozott.

— A szegény asszony, — szolt Jessie könyes szemekkel, midőn lady Chantry eltűnt a tömeg között.

— Igen, csakugyan sajnálatra méltó, — tette hozzá Tom. — Neki nem jutott osztályrészül oly boldog sors, mint neked; ő nem tudja, mit jelent jó férjjel birni.

— Ó, te csak azért vagy jó, mert ügyesség hiányzik arra nézve, hogy rossz légy, — viszonzá a kis nő csipős hangon.

A fiatal házások most a programmszerű mulatságban vett, s amint sötétedni kezdett, köze-

— 21 —

négy hét alatt hirtelen és váratlanul ért. Ha azonban ön, bár a legutolsó pillanatban is hajlandó szavaimat meghallgatni s ajándékot megajándékozni, küldjön hozzám, s én örökre barátja leszek.

Nelly nem felelt s Allen Richard ismét nagybátyjához fordult, mivel forró kétségbeesést váltott.

— Ime, névjegyet, — szökött. Az utolsó pillanatig itt leszek találhatók. Még ha Liverpoolban tudnátok is, mielőtt hajóra szálltok, nem tekintendém azt elkerültemek. Igen félek, hogy unokahuga élete árnyak áldozatát fogja; azonban talán kevés nyugodt gondolkodás elegendő lesz elhatározásának megváltoztatására. Isten önnel, mr. Damer — éppen boldogul misz Nelly.

Nelly szótlanul kezét nyujtá neki, Allen távozta után nagybátyja karjaiba hagyatott.

— Nevezzen engem önzőnek, tekintés dacosnak és hátatlanunk, ha akarod, de nem volt lehetséges, velem nézve "igen" mondani, — susogta zokogva.

Az öreg bohóc sóhajtott, s a leányka szép haját simogatta.

— Nem, nem, egészen helyesen cselekedtél gyermekem, — szökött. — A világot sem akitől sem, hogy oly ember neje légy, akit nem szeretesz.

De titokban mégis Allen Richardnak adott igazat, s valamint ez, úgy ő is kezdte hinni, hogy unokahuga "árny"-nak áldoztatik föl.

Tegnap, az utcán menve egy ajtó fölött irnoka nevét olvastam. Épen nem gondoltam reá. Add ide kalapom, gyermekek. Hozzámegyek. "Ne feledje ön," így szólt hozzám "ha valamikor támogatásra lesz szüksége, jöjjen hozzám."

Az öreg bohóc haladéktalanul utra kelt. A reggelizés nem tartóztatta föl, s így sietve haladt Spanker Tom lakása felé, míg Nelly félelem s remény közt maradt vissza.

Midőn oda ért, az ajtót zárva találta.

— Korán jövök, — gondolá, azonban mégis meghuzta a csengetyűt.

Egy öreg asszony mutatkozott.

— Honn van mr. Dove? — kérde az öreg bohóc.

— Az nem lakik itt, viszonzá amaz, kissé röviden, Davy szegényes öltözetére tekintve.

— Akkor tévedtem, szökött ismét Davy, irnoka azonban mr. Spanker . . .

— Mr. Spanker nem irnok többé, hanem a maga ura. Jelenleg Londonban van. Mr. Dove visszavonult az üzlettől s a 12 sz. a. lakik.

E szavakkal mohón becsapta az ajtót, az öreg embert állni hagyva a hóban.

Azonban bátorságát nem veszítve, egyenesen a 12 számhoz ment, hol bekocogott.

Itt nagy meglepetés várt reá.

— Mr. Dove tegnap még késő este elutazott, — viszonzá a cseléd Davy kérdésére — s csak néhány nap múlva térend vissza. Azt mondják mr. Chantry Harry visszatért, tudja ön, s azért . . .

szüksége. Tudassa velem lakását, hogy meglatogathassam.

Nelly pillanatilag vonakodott.

A hatal embert nem ismerve, nem tudta ha vajjon helyesen cselekedszik-e, ha kivánatait teljesíti.

Mártsz az otthonban a sajnálati helyzetre való tekintettel, melybe nagybátyja jutott, nem semmit lehetett meg a baráti támogatásra való kiállítás.

E szerint megmondta lakását a hatal emberek, bárha annak szegényes voltára gondolva el is pirult. Aztán mőhon "jó éjt" mondva, tovább ment.

Az új, kinek neve Allen Richard volt, s jó viszonyok közt látszólag élni, szavát tartá, s látogatást tett, mielőtt még beesteledett ember pedig elszibbadt lábát egy székre pihengetve jatekszereteket faragott eladással.

— Bocssassa meg tolakodásomat, monsieur Levasseur, — szökött. — En azonban mint barátjövök, s remélem, képes is leszek a baráti szerepet játszani.

— Mindenekelőtt ki kell nyilatkoztatnom sir, — válaszolt az öreg bohóc azokkal a búszke vonásokkal, melyek épen úgy átkai, mint diszei voltak, hogy neven nem Levasseur, hanem Damer. Erre a névre búszkább vagyok, mint arra a kiltöldire, melyen mr. Douglas jónak látta engem nevezni. Másodszer, sir, meg vagyok győződve, hogy ön, mint barát jó, mert oly szerencsétlen emberekkel, mint mi vagyunk, nem szokott senki

HARMADIK FEJEZET.

Rosz hírek.

A néhány fonttal, mely az öreg bohóc s unokahuga készpénzbeli vagyonát képezte, nem messze mehettek.

A kosárfonással sem lehetett már semmire sem menni, mert az üzletek, melyek korábban munkájukat átvették, most azt visszautasíták, mivel azalatt, hogy Davy és Nelly ismét a művészpályára léptek és semmit nem szállítottak, londoni gyárakkal léptek szerződésre.

Igy a viszonyok mindig kedvezőtlenebbekké váltak, míg végre ismét beköszöntött a tél.

Talán sajnátságosnak tűnik föl, hogy Nelly az egész idő alatt nem keresett másutt szerződést.

Erre a kérdésre azonban könnyű a felelet. A társulatnál, mely a drezdai kertben tartotta előadásait, nem használhatták; Lorenzo igazgató, kinél kérdezősködött, még mindig elkésredve lévén az előbb történtek miatt, kereken visszautasítá, s minthogy pénze sem volt, hogy

Az öt követő azonban elhatározva látszék magát vissza nem vettetni, s egy helyen, jól a kód által mérsékelt lámpa-fény a leányka arcára esett, érte őt utól.

— Oh, miss Levasseur, — kiálta, — azonnal gondoltam, hogy ön az. Jó estét. Mit csinál alyja?

Nelly fölpihlantott.

Ki őt megszólította, mintegy husz éves fiatal ember volt, sötét, kifejezések szemekkel, szép arccal s oly külsővel, mely előkelő állást s műveltséget árult el.

Azonnal fölismerte benne azt a nézőt, ki, midőn a drézai kertben történt szerencsétlen-ségnél ajánlásba esett, a tömegben utat törve, őt az igazgató szobájába vitte.

A hang, melyen őt megszólította, a legnagyobb mértékben szerény volt s tisztességes, minélhogyva nem tagadhatta meg tőle a választ.

— Átyám, mint ön nevezl, sir — tényleg azonban nagybátyám, most jobban van, azaz a kör-házból elbocsátották, azonban lábat nem használahatja.

Mig Nelly beszélt, az ifjú megszűnt arcát csodálni, s tekintetét annak inkább viselt, mint szerény öltözékére figyelt.

— Boocsásson meg misz, — szót — boocsásson meg, hogy bátorkodom az ön magán-viszonyairól beszélni. Azonban a szerencsétlenség nagybátyára nézve bizonynyal lehetetlené tette, hogy tovább is a művészetnek éljen. Barátokra van

— 27 —

távolabb vidékekre utazzék, tehát még ha szerződtek is, oly csekély keresete lett volna, hogy szegény öreg nagybátyjának abból semmit sem küldhetett volna.

A csinos lakást most el kellett hagyniok s Wolverhamptonban egyik kis padlás-szobával fölcserélniök.

A zörl mezők helyett, melyek őt azelőtt környezék, most csak óriási kémények- és fekete háztetőkre volt kilátása.

Egyik nap a másik után mult. Az öreg ember ereje mindinkább fogyott, s Nelly arca halványná vált. Szíve a kétségbeesésnek esett áldozatul, mert mi reménye maradhatott még? Mily módon vehetne jobb fordulatot helyzete?

Egyik hideg novemberi estén Nelly elhagyá nyomorult lakását, hogy a kész varrást hazaszállítsa.

Csunya idő volt.

Sűrű köd kezdett lebecsátkozni Már régen lebegett a fekete mocsáron, s vidékén. Benne eltűntek a munkások kunyhói, sőt az égető kemencék lobogó tüze is, s most a várost is elnyeléssel fenyegette.

Már alig lehetett keresztül látni az utcán, a lámpák sivarul égtek s finom láthatatlan eső hatolt át a ruhákon megáztatva a menőt egész a bőreig.

Midőn Nelly a High Street hosszában haladt, egyszerre észrevé, hogy valaki lépésről-lépésre követi, s ennél fogva annyival inkább sietteté lépteit.

— 26 —

A vézet most mindkettőjüket a szelsősé-
 sig látszott hajlani akarni.
 Mint ily esetekben gyakran történni szokott,
 úgy látszék, hogy a nyomor keserű poharát fené-
 kig ki kell ürítmök.
 Pár nappal Allen Richard távozta után a
 ház egyik lakója az öreg bohóc utósó pénzét el-
 lopta, a nélkül, hogy a tettes kézrekeríthető lett
 volna.
 A csapás iszonyú volt.
 Nellynek volt ugyan varró munkája, azt
 azonban igen rosszul fizették s a szigorú hideg-
 teni való
 Végre beköszönt a negyedik hét.
 Az öreg ember halványan s a hidegtől di-
 dereggeült a tűzteleken kandallónál, Nelly pedig,
 Végre munkáját a földre dobva, fölmeleke-
 dett, s bátyja fölbe hajolva, azt megszököla.
 — Iry, kedves bácsi, — szót — — Iry mr.
 Allenek, tudásd vele, hogy mást gondoliam. Nem
 — Oh, ne törődjél velem, kedves Nelly, —
 viszonzá az öreg bohóc; — ha gondold, hogy
 még darabig kitartathatjuk, én is kész vagyok vel.
 Talán hamar megjavul helyzetünk.
 — Nem, nem, akkor késő lenne. Iry neki —
 azonnal, hogy ne legyen idom határozatomat is-
 met megváltoztatni
 Ekkép msgratott a levél — a vézetes levél,
 mely a multat a jövőtől elválasztja, a régi emle-

— 34 —

keket elpusztítja a szív legillatosb virágait el-
 hervasztja s a szerelem kötelékét, mely Nelly tá-
 masza és vigasza volt minden viszontagságai kö-
 zött, örökre szétszakítsa.

A levél megiratott s postára tétetett. A sötét éj két nehéz szivre szállt le. Az egyik a kimerőszakolt áldozatot gyászolta, s a másik még nem volt képes elképzelni a tényt, hogy önkénynt mondott le szerelméről, örökre.

Megvirradt.

Midőn Nelly a szobába lépett, az öreg bohóc megijedt.

Iszonyú változás történt benne.

Ajkai csaknem épen oly halványok voltak, mint arca, s szeme merev és fénytelen volt.

— Ah, kedves bácsi, — szót, miközben borzongva helyet foglalt mellette, — iszonyú ál-
 mom volt, oly álom, mely azt adta tudtomra, hogy nagyon helytelenül cselekedtem. Azt álmodtam, mintha Harry ismét itt volna s mi a kisértetes vendéglőben lennénk, hová pár év előtt bezállot-
 tunk, s mely bennünket csaknem a mély folyóba vezetett. Azt álmodtam, mintha Harry ott haldokolva feküdnék, s én kezelében, de mégsem akartam vele beszélni; hanem férjemmel lassan el-
 haladtam mellette mig megtört szeme mindig merevebbé vált s végül, midőn utósó kísérletet tön, engem követni, visszahanyatlott és meghalt.
 Oh, mit tettem! mit tettem!

Az öreg Davy izgatottan kelt föl.

— Még van egy mód a menekésre, — ki-
 áltá — Dove Lórincc megmenthet bennünket.

— 35 —

dalommal közlöm önrel, hogy készülőben vagyok
 ont elhagyni.
 Az öreg ember elhalványodott.
 — Valóban? — kiáltá. Ez nagy szeren-
 csétlenség reám nézve.
 — Nem, éppen nem, — viszonzá a fiatal
 ember. — Angolországot mindenesetre örökre
 elhagyom, s így természetesen nem foglalkoztat-
 hatom önt többé. Mindazáltal felruházhat ön en-
 gem azzal a joggal, hogy jótétéről gondoskodjam.
 Az öreg bohóc bámuló arccal szemlélte a
 fiatal embert.
 — Nem értem önt, sir, — monda
 — Akkor érthetőbben kell szólnom, — vi-
 szonza Allen. — En szeretem unokahúgát. Adja
 nekem nőül Nellyt, s én jó férj leszek.
 Fár pillanatig csend honolt a szobában.
 Az öreg mellére csüszte fejét s arát el-
 fődte.
 A múltva gondolt; lelkiileg maga előtt lát
 Harry kedves tekintetét, tudta, mennyire boldog-
 nak érte magát Nelly ifjúkora szerelmében; Harry
 visszatérése gondolt, s az iszonyu-csalódásra,
 mely akkor Allent érte.
 — Azonban, — gondola tovább, — ha Nelly
 akarja, mit szólhatok én?
 Fölemelkedett s a fiatal emberre tekintve
 szolt:
 — Mr. Allen, Nellyt kell megkérdeznie. Be-
 fogom küldeni.
 — Nos, ennyire jól állna dolgunk, gondolta

— 31 —

— 38 —

NEGYEDIK FEJEZET

Anya és fiú.

Természetes, hogy Harry, midőn az orvos
 nyilatkozatát hallotta anyja mintlétéről, nagy iz-
 gatottságba s nyugtalanságba esett. A rossz ujsá-
 got azonnal közlé mrs. Dowlishsal, s mielőtt a
 nap még nagyon előhaladt, s Chantry-House ka-
 puja előtt állt.

Nagyon jól tudta, mily izgatottságba esik
 anyja az ő hirtelen megjelenésénél, de egyszers-
 mind azt is remélte, hogy ez az izgatottság in-
 kább megmentését mozdítja elő, sem mint még
 nagyobb veszélybe döntené.

A szolga, ki ajtót nyitott, kételkedő tekintet-
 tel szemlélte őt.

Régi szolgálója volt a háznak s Harry rögtön
 ráismert.

— Nem ismer reám Robert?

A pincemester még egyszer reá nézett.

— Talán csak nem maszter Harry ön? —

szolt aztán.

— Eltalálta Robert, — viszonzá az ifjú em-
 ber, miközben kezét nyujtá az öreg szolgának. —
 Csakngyan maszter Harry vagyok. Mit csinál
 anyám?

hogy az öregnek munkát hozzon, s azt ismét el-
 vigye, nem kerítte el sem Damer, sem unoka
 huga figyelmét, hogy tulajdonképen mégis csak
 Nelly kedvéért jó.
 Mindazáltal azonban erről egy szót sem be-
 széltek maguk közt.
 Ez oly tárgy volt, melyről nem mertek be-
 szélni.
 A Harry visszatérében való hit Nelly ke-
 délyében még most is oly erős volt, mint valaha;
 az öreg bohócban már tűnni kezdett.
 A hosszú évek, minden tudostás hiánya
 s nélkülözés soha véget nem érő nyomása ha-
 tást gyakorolt reá, s a többi embereket meg-
 nézve, úgy kezdett gondolkozni, hogy mennyire
 ostobaság volt tőle hinni, hogy a fiú, ki távozá-
 sakor tizenkét éves volt, mint férfi, ugyanazokkal
 a nézetekkel érzelmekekkel tért vissza.
 — Még sok év elmúlhatik, anélkül, hogy ő
 megjelenjen, — gondola. Vagy ha mégis megjö, ta-
 lan szép fiatal nőt hozand magával, kinek meg-
 pillantása a szegény Nellynek szívet szakítana
 meg.
 Végre, amint a el beköszöntött — mintegy
 négy héttel az előbbi fejezetünkben elbeszélte je-
 lenet után, a „kísértetes vendéglőben”, — Allen
 Richard egyik este, mint rendesen eljött s az
 öreg bohóccal négyesen önmagára nézve megfje-
 hetelen nyugtalanságot érzett, azonnal visszavo-
 nult kis szobájába.
 — Mr. Damer, — szolt akkor Allen, — faj-

— 30 —

— 23 —

Lábairól száz meg száz rajgó sziporkázott,
 a kötélről pedig tüzeső hullott alá, s a nézők
 tetszés zaja mind élénkebbé vált.

Nelly szíve az örömtől dobogott, valamint
 az öreg bohócé is. Törekvéseiket siker koronázta,
 s ha Harry visszatér, gazdagon s boldogan fo-
 gadhatják őt.

Az öreg lába egyszerre kisiklott a cipőből
 s még csak éppen egyik kezével tarthatta magát a
 kötélén.

Midőn a nézők látták, hogy ide-oda fordul,
 miközben a lábairól pattogó tűzjáték sajátzerü
 köröket rajzolt a légbe, midőn látták, hogy Nelly
 térdre borult s összekulcsolt kezeit esdve emeli
 föl, nem is sejtve, hogy az öreg ember élete haj-
 szálon lebeg, s hogy a leányka vérkönyeket sir.

Azonban nemsokára megtudták a dolog ál-
 lását.

A művésztársaság nyugtalankodott, több
 férfi gyorsan kuszot föl egymásután a lajtorján s
 egy fiú, ki ügyesebb volt, a kötél hosszában kez-
 dett csúszni.

Azonban késő volt.

Mielőtt a fiú az illető pontot elérte volna,
 elsőakadt a kötél, s az öreg bohóc az egybegyült
 tömeg rémült fölkiáltása közt bukott le a zöld
 gyepre.

Midőn az öregot fölemelték s elvitték, lát-
 ták, hogy a kötél, melynek végét félig dermedt
 kezébe szoritotta, szándékosan be volt vágva.

Az igazgató is látta ezt, minthogy azonban
 tudta, hogy lehetlenség lenne reá nézve a va-

sem törődni, ha csak valóban nincs szándéka vigaszt és segílyt nyújtani.

— Mr. Damer, — viszonzá az ifjú Allen, résztvevő hangon, — önnek teljesen igazra van. Ha nem állna szándékomban önt támogatni, akkor nem lennék itt, s támogatásról beszélve, azt úgy gondolom, hogy önnek foglalkozást akarok adni, mely, mint meg vagyok győződve, az egyetlen ön által elfogadható segíly.

Az öreg bohóc új barátjának kezét nyujtván, szót: — Önnek nemes szíve van, sir. A szegény-ség utalatos és kegyetlen kisére, s bár jó ideje már, hozzám mindig hűnek mutatkozott, mégis eléggé halálán vagyok, hogy eltávolítását óhajtjam. Mily munkával szolgálhatnék önnek, sir? — Tud ön, jól irni? — kérde a fiatal ember.

— Nelly add csak ide írószereimet, — kiálta az öreg bohóc.

Nelly, ki az egész beszélgetésből egyetlen szöcskét sem szalasztott el, haladéktalanul felugrott s elhozta a kívántakat.

Davy azonnal néhány sort írt, gyorsan és szépen.

— Ez nagyon szép! — kiálta Allen Richard. — Engedje kijelentésem, mr. Damer, hogy önnök adhatok foglalkozást; íme egyelőre öt font foglalkozék.

E pillanattól kezdve Allen rendesen ismét tette látogatását, bár egy telt, mintha csupán azért jöne,

lódit tettet felföldözni, a dolgot eltitkolni igyekezett, a szerencsétlen kórházba küldé s Nellynek öt fontos bankjegyet ajándékozott; másnap pedig nagy falragaszokban tudatá, hogy a monsieur Lasseurt ért szerencsétlenség folytán elhatározta, minden veszélylyel járó előadás kizárását, s hogy augusztus 14-kén új előadás lesz a szerencsétlenül járt művész és „leánya“ javára.

Az öreg bohóc lába térden felül törést szenvedett, s midőn a kórházat siró unokahuga karján elhagyta, egész életére nyomorék volt.

A művészeteket, melyekben oly fölülmulhatatlan mester volt, fiatalabb embereknek kellett átengednie, kik még ép tagokkal bírnak.

De leginkább bántotta őt a terv nem sikerülte, melyet annyi fáradsággal és türelemmel gondolt ki s érlelt meg, s mely által azt remélte, hogy oly helyzetbe jut, hogy illően foglalkoztassa Harryt visszatérésekor.

A jutalomjáték a költségek levonása után csak tíz fontot jövedelmezett, s az igazgató, úgy találva, hogy Nelly, mint a szerencsétlenül járt kötéláncos leánya, jelentékeny vonzerőt gyakorland a közönségre, szerződtette.

Minden új elavul azonban csakhamar, még ha a jótékonyság kerül is szóba, s midőn az igazgató látta, hogy a szeszélyes, mindig változás után sovárgó közönség Nellyvel többé nem törődik, elbocsátotta, s így egyetlen barátjával ismét ki volt téve az élet változó eseményeinek.

Allen Richard, midőn látta, hogy az öreg bohóc a szobát elhagyta.

Mielőtt azonban ez az ajtóhoz érkezett volna, az megnyílt és Damer Nelly balványán, s könyve lépett be.

— Mr. Allen — mondta — anélkül, hogy Akartam volna, hallottam beszélgetését nagybatyámmal; Nem szándékom önt sérteni; ellenkezőleg teljesen tudom méltányolni jószágát s tisztelget, melyet irányomban tanusít, kéllőleg megbecsülni. Aonban mégis ki kell nyilatkoztatom, hogy nem lehetek az öné, mert szívémben másnak képe el, s így oly életárs lehetnék, ki melletten sem érezhetné jól magát.

Ezket mondva könyzáporban tört ki, s kére hányatott.

Allen Richard közeledett hozzá, s kezét megragadta.

Ez reszketett mint a nyársfa-level.

— Nelly, — szót elfojtott gyöngye hangon. — Nelly, nem kívánom öntől, hogy föladozza magát. Mindazáltal, kérem gondolja meg, hogy az a szerzem, melyről említést tett, alapjában véve, nem egyéb, mint gyermekkorból eredő szerzem, melyet az idő és más befolyások hátterbe szorítottak. Ha mégis táplálja azt magában, szerencsétlenségévé változhatik. Ellenben, ha küzdi szívéből, s a házasság edes befolyásának engedni át magát, úgy érzelmeinek ebbeli változását nem lesz oka megbánni. Szerencsétlenségére nem adhatok önnek hosszú időt a megmondolásra. A hivatás, mely engem Angolország elhagyására kényszerít,

— Chantry Harry visszatért? — ismétlé az öreg bohóc, miközben a leányt önkénytelenül karon ragadta.

— Igen, — szót a leány s csudálkozva nézett rá.

— Egészséges és jól érzi magát? Hol van? kérde Davy.

— Hogy hol van, azt nem tudom, — szót a cseléd — uram azonban ha visszatér, valószínűleg megmondhatja önnek. Különbent azt hiszem, hogy az ifjú úr egészséges és jól érzi magát, mert egy gazdag emberrel s annak leányával jött haza s nemsokára meglesz a nagy lakodalom.

Az öreg bohóc nem várta, hogy még többet is halljon, hanem elsietett.

— Harry ismét itt van, s készülöben meg-nősülni! — dörmögé, miközben hazafelé dőcögött.

mit eselkezésnek.
maga számlájára, nem tördölvén azzal, hogy mások
tak, enyélétek, táncoltak s ittak, mindenki a
nek elég dolga volt magával. Csevegtek, kacag-
tak, és azokban nem úgy volt, mert mindenki-
benünkkel!

— Kérlek, Tom! — szolt Jessie — látnak
hoz szorítva.

dacára megtrágyadván Jessie kis fehér kezét, ajka-
Tom ezt mondva az öt környező társaság
kis noscskét választottam magammal.

— Nos, ez azt bizonyítja, hogy értelmes
fatal embernek kellett lennem, hogy így csinos
— Hogy értsem ezt, Tom.

hiúságomnak.
Jessie. A régi idők jutnak eszembe, s ez hízlel-
— Valóban örvendek, hogy eljöttünk, kedves

rendelt, így szolt:
lyet foglalt, s egy füveg portort és süteményt

egyik nagy fa alatt levő kis zöld asztalnál he-
lyongtak, s midőn Spanker Tom Jessiével az
és gyermeküket lehetett látni, kik vidáman bo-
Mindennél csinosan öltözött férfiakat, nőket

latban látszott lenni.
Valamennyi jelenlevő a legvidámabb hang-
kon végigmentek.

kerbe, s a tarka lámpák által megvilágított uta-
tét éreztek, vidámak voltak, midőn a drzdai
lakt, kit nem láthattak ugyan, de kinek jelenlé-
nem egészen a nyilvános kerülig követték őket va-

Dacára annak, hogy ajtajuktól kezdve csak-
megmentésére.
Nelly a felielem és a kétség kifejezésével
szemléltte nagybátyját.

Chantry arcán, mely aztán a mélabús kifejezés-
nek adott helyet.

— Most bizonyára nem kétkedem többé,
hogy ez az ember támogatni fog, — szolt — de
menyire ohajtom, hogy ezt előbb tudtam volna!
Mennyi nyugtalanság, — mennyi megpróbáltatástól
lettem volna így megkimélve! Ha ezt tudom, ugy
Courtney Cecil megkegyelmeztése sokkal hama-
rább bekövetkezett volna, s fiam személyes sza-
badsága sohasem leendett veszélyeztetve. Hol és
mikor beszélhetek vele?

— Holnap, irodámban, bármely órában.
— Jól van, mondjuk tizenegy órakor. Ön
most üzlettársa nemde?

— Nem. Az voltam ugyan, de most saját
számlámra dolgozom. Ő visszavonult az üzlettől.

— Ah, úgy! Ön azonban kétségen kívül ké-
pes lesz nekem tanácsot adni. Veszélyes kísér-
letbe akarok kezdeni. Okom van hinni, hogy fér-
jem gyanítja életbenlétemet. Halálom története
mindenesetre ügyesen volt kigondolva s az elte-
metés keresztülvive. Azonban láttak engem Rich-
mondban és Londonban. A táncvigalmakban s az
operában szembeálltam vele, mig végre nem merte
többé magát nyilvánosan mutatni. Az a nő, kit
nejének nevez, igen türelmetlen a világtól való
eljárás s a betegeskedés miatt, mely amarra ürügyül
szolgál. Tényleg nem a betegség szolgál indokul;
csupán azért él visszavonultságban, mert fél, hogy
völem találkozik.

Lady Chantry szemei, ezeket mondva fé-
nyesebben ragyogtak, s arcának pirja elsötétült.

pénzt.
szó, s a mellett összegyűjtünk egy jó csomó
kedves Nelly. Túlajdonképen veszélyről nincs
től nem lehet félnem. Légy tehát gond nélkül,
kötél nem tartana ki egy ember egyensúlyát, at-
kötél elszakadna, s hogy a négyeszeres sodrony-
ragyok készülvén, csak akkor eshetnek le, ha a
egész évet töltöttem el vele, tehát mindenne el-
koroltam volna eléggé be, te azonban tudod, hogy
akkor következhettek be, ha a dolgot nem gya-
alapszaban véve, nem is létezik veszély. Ez csak
ilyes valami szenzációt csinál, Nelly, s különben
azzal a veszéllyel, hogy nyakamat törhetem. Az
hamely előadásban, ha ez nem járna réám nézve
— szolt. — Mi érdeke lenne a közönségnek va-
— Epen a veszélyben rejlik a nyereség,
Az öreg bohóc mosolygott.

mutatvány nem nagyon veszélyes?
— Kedves bácsi, — szolt. — Ez az utóbbi
deljét rémülettel töltö el.

s a tűzjáték süketítő zaja közt volt, mi Nelly ke-
veszély és nehézség a bámuló tömeg fetszészafja
Ez a keplet ez a szédítő magasság, ez a
— heten lábnyi magas esetről volt szó.

mint a szabadban kifejtett kötélén, hol hatvan
nem eshetett valami nagyot, az egészen más volt,
Itt a szobában próbálva az előadást, hol
szemléltte nagybátyját.

Nelly a felielem és a kétség kifejezésével
megmentésére.
biznia, kik őt a kötelere erősítik, s ha szoren-

zogtak a gyékényfonat körül, midőn az öreg bo-
hóc ragyogó mosolyal lépett a szobába.

— Nelly, — szolt — volna-e kedved ismét
visszatérni régi foglalkozásunkhoz?
Nelly elpirult.

— Nem, — viszonzá. — Ha nem épen kell,
nem örömet teszem, s aztán úgy is megélhe-
tünk. Midőn még én és Harry gyermekek vol-
tunk, akkor még nem jeleztem semmit, most
azonban nem örömet látná. Ő egykor gazdag
gentlemanné leend, nagybácsi akkor nem szívesen
érintkeznék a szegény műlovarnővel.

— Az isten áldjon meg, gyermekem! — ki-
áltá az öreg bohóc, unokáját megölelve. — Az
isten áldjon meg. A hosszú, nagyon hosszú évek
után még mindig megvagy győződve Harry vissza-
téréséről, mintha csak pár nap előtt s önkény-
vált volna el tőlünk.

Nelly hálásan mosolygott.
— Rólad ebben a tekintetben nincs szó, —
folytatá Davy, — csak én akarok nyilvánosan fel-
lépni. Valamit fölaltam, mi által sok pénzt
szerezhetünk, Nelly, anélkül, hogy neked azért
szegyetlen lépést is kellene tenned, kivéve, ha a
néma játékban a tündér szerepét át akarod ven-
ni. Jőj velem a hátsó szobába.

Nelly kíváncsian felugrott.
Örvendett az alkalomnak, hogy betekinthe-
abba a szobába, melyet Davy mostanáig oly ag-
gályosan s megtörhetetlenül zárva tartott, mint
kékszakál a magáét. Követte nagybágyját s belé-
pett a szobába.

megölve: — bocsáss meg bácsi: nem föltted kacagok. Mond, mit jelentsen mindez? Az öreg bohóc, kinek békülékeny szíve nem volt képes a haragnak látszatát sem sokáig tartogatni, azonnal levele kalapját, s fényes bő jelmert öltött, majd felugrott a kifestített kötélre s egész sorát kezdé meg a mutatványoknak. Legelőbb végig ment a kifestített kötél s a kocsin mindenféle tárgyakat tolt ide oda. Aztán mintha tűzjátékot gyújtott volna föl, majd egyik lábára állt oly tartással, mely föltétlenül tétszést vívott volna ki. Aztán leugrott, a kötelel magasabban érintette meg, úgy, hogy az csaknem a padozatot érintette, aztán majd kézenél, majd lábánál fogva függeszte magát, egész sereg mutatványt adott elő.

Legutóbb következt a legnehezebb, melylyel a legnagyobb feltűnést vélte előidézni. Az abból állt, hogy a most vérszűt fekvő kötélre két nagy kereket erősített. Aztán a művész bal lábát az e célra készült, különös géppel ellátott cipőbe dugta, míg jobb kezével valamit forgatyu-félet ragadt meg, mely a második kerekhez volt erősítve.

A jobb lábára valami készüléket erősített, melybe bizonyos mennyiségű tűzjáték-daraboknak kellett volna lenni, melyeknek hatását az által emelhetette, hogy lábát ide-oda mozgatta. Elgondolható, mikép ez a mutatvány nagy veszélylyel volt összekötve.

A művészek idegenekre kellett magát

— 11 —

— 10 —

Itt meglepő s vakító jelenet tárult eléje, s annyira, hogy önmagától kérdé, vajjon nem álmodik-e?

A öreg bohóc két helyen lekaparta úgy, hogy a gerendák láthatókká lettek.

Ezekhez volt erősítve egy kötél a szobán keresztül. Ez mintegy két lábnyira emelkedett a pallótól s így elég közel feküdt a padozathoz, hogy az öreg bohóc azt, a kötélén állva kezével elérhesse.

A kötélén valami kocsiféle függött, melynek kerekai a pallót érinték, s a melyen a művész valami készülékével gyorsan ide-oda gördülhetett.

Ezenkívül Nelly még egész csapat kerekeket, kötelel, kicsiny és nagy rudakat mindenféle színekben, továbbá csodás jelmezeket, melyek a falakon függtek; Nelly nem tartóztathatá magát a kacagástól. Leült a székek egyikére s így szólt:

— De, kedves bácsi, mit jelentsen minde z ?

Az öreg bohóc reá nézett, nem haragos, vagy szigoru tekintettel, hanem mintha mélyen sértve érezné magát.

Kezét, melylyel diadalmaskodva mutatott készülékére, lebocsátva szólt:

— Nekem fáj, hogy kacagsz Nelly, mert mindez egy egész év műve.

Hangja reszketett s Nelly azonnal belátta, mennyire megsértette őt.

— Bocsáss meg, — kiáltá, felugorva s őt

Lady Chantry mosolygott. Sir már régen beáruult ön föltt.

— Jóságos ég! — ismétlé Spanker Tom, mely felindulással. — Mindig azt hittem, hogy a

adást árulta el. A szép alakú száj a gyöngöses bizonyos fokát, de szemeket s az enyhén kidomborodó körvonalaikat. Még mindig szép arc volt, most nem takarta Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— Jóságos ég! mit mond ön! — kiáltá Tom, a nők szemébe nézve.

— 18 —

— 19 —

— Nem, — mondá — az ég megtartott-életben, hogy viszontláthassam gyermekemet.

— S csakugyan viszontlátta ön gyermekét? — kérdé Tom kíváncsian.

— Nem, sir, még nem, de látni fogom őt. Egy benső sugallat azt mondja nekem, hogy nem halok meg a nélkül, hogy őt még egyszer szívemre szoritva, részem legyen a kimondhatatlan örömben, s azért kerestem fel őnt, hogy kérdést intézzek önhöz, melyre meg vagyok győződve, ön a tiszta igazsághoz képest fog felelni. Azt kérdem öntől mr. Spanker Tom, vajon Dove Lőrinc barátom-e nekem vagy nem?

— Igen, mylady, — viszonzá Tom, — arról szilárdul meg vagyok győződve. Dove Lőrinc valóban barátja önnek. Ama pillanatig, midőn az ön fia eltűnt, minden tőle telhetőt elkövetett föltalálhatására, s ha még valamit tehet, szerencsésjének tartandja önnek szolgálatára lehetni. Mint ön előtt természetesen tudva van, neki nagy oka van, hogy az ön férjét gyűlölje, s ennél fogva teljes készséggel sikra száll az ön fia érdekében, mivel saját boszuját is kielégíti azzal, ha sir Tracy nagy tervét meghiúsítja.

— Ön azt mondja, sir, hogy nekem tudnom kell ennek okát.

— Igen is. Hiszen ön tudja, hogy mr. Dove Lőrinc senki más, mint Courtney Cecil, kinek elítéltetését, igazságtalan s alattomos eszközökkel az ön férje idézte elő.

Pillanatra elégiült mosoly vonult el lady

Harmadik kötet.

ANGOLBÓL.

SMYTH HAMLINTÓL.

REGÉNY.

A KISÉRTÉTES VENDEGLŐ.

— 4 —

csak egyet lehetett gondolatokba foglalni, s ezek így hangzottak:

— Viszontlátjuk e őt valaha!

— Ha ön valamikor beszélni kíván velem, küldjön hozzám, — szólt Dove Lőrinc, midőn a fővárosba elváltak. — Egyelőre fogadja ezt a csekélységet, uti költségei megtérítéseül.

Nellyért elfogadta Davy az ajándékot.

Azonban mégis nehezére esett. Nem csekély fokú ál-büszkességgel bírt. Az életben ez mar gyakran utjában állt, s ez így lesz a jövőben is.

— Köszönöm, sir, — szólt, miután a pénzt elvéve, kabátját begombolá, mintha azt akarta volna mondani: „Ez Nelly számára való, nekem annyi sem kell belőle, amennyi egy pohár grográ elé.” — Köszönöm, sir, s ha valamire szükségem lenne, leszek oly bátor, önhöz küldeni. Ha e közben valami történnék, mi kívánatossa tenné, hogy velem érintkezésbe lépjen, itt címem, mely alatt írhat nekem.

Dove Lőrinc aztán kezét megszorítva, azt mondá, hogy nemsokára viszont látandják egymást s ezzel a pályaudvarba sietett, honnan a vonat Richmondba volt indulandó, míg az öreg bohóc a szerény lakás felé tartott, hol Nellzt visszahagyá.

A fiatal leányka az ablaknál ült, lenézett az utra, s megpillantá őt, amint a sarkon befordult. Sebesen haladt, de nem nagy léptekkel, hanem mintegy kényszerítve s a fáradság kinyomatával,

— Oldozz fel, hadd menjek el.
György mielőtt felelt, írt és mutató ujját
— Nem, azt nem teszem, szöla György. On
egy teljesen jól van ellátva.
Igazán van, — viszonzá Harry. — Csak pár-
nap reggelig, midőn elküldök a rendőrségre.
Eltér azonban urnóját vigyük föl a felső szobába.
A pincér párnát hozott, a Mark fejét föl-
emelve, az alátette, a nélkül, hogy gazdájának
átközödsáira hallgatott volna.

— Oldozz fel, hadd menjek el.
György mielőtt felelt, írt és mutató ujját
— Nem, azt nem teszem, szöla György. On
egy teljesen jól van ellátva.
Igazán van, — viszonzá Harry. — Csak pár-
nap reggelig, midőn elküldök a rendőrségre.
Eltér azonban urnóját vigyük föl a felső szobába.
A pincér párnát hozott, a Mark fejét föl-
emelve, az alátette, a nélkül, hogy gazdájának
átközödsáira hallgatott volna.

— 140 —

— 137 —

Latty nyugodtan. — Nyugtalan vagyok s aggódom, ennél fogva inkább főnn akarok maradni.

— Menj aludni!

— Miért nem mégysz te is?

— Mit kérded ezt? Menj aludni, azt mondom, vagy pórul jársz,

E szavak heves, fenyegető hangon mondat-
tak. Lattyt azonban épen nem látszottak megret-
tenteni.

— Mark, — szólt szilárdul, — tudom mi a
szándékod. Tudom, hogy annak a szegény, fiatal
embérnek valami bajt akarsz okozni.

— Nos, ha így volna, mi lenne tovább?

— Azt mondom, nem fogod tenni. Előbb en-
gem kellene megölnöd.

— No, azon nem fog mulni, — viszonzá

Mark.

Harry halkán kisuhant az ajtón, a lépcső-
zet legfelső fokáig, s tisztán hallotta, a mint a
kövön kést élesítettek.

— Azt tudom, — szólt Latty — de én erő-
sebb vagyok, mint gondolod. Mi jó lenne külön-
ben abból, ha azt a fiatal embert bántanám? Nem
érne e engem és téged újabb szerencsétlenség?
Nem elég vér ragad még kezeiden.

— Ah, te örült vagy! — kiáltá Mark. —
Nézz ide! Levelot kaptam sir Félivtól. Ezt írja
„A fiú Chauntry-Houseba jó. Tartsa jól szem-
mel.” Mi mást jelentene ez, mint azt, hogy sir
Felix halálát kívánja? Nem fog e nekem min-
dent megbocsátani s nem hagyja e örökre pi-
henni Johnson bérlő történetét ha meghallja,

lyel, kik közül az egyiket megölte, a másikat szobába nézett és Chauntry Harry két személy-
Az öreg pincér György volt. Midőn ez a hallatszóttak a lépcsőzeten.
A nélkül, hogy Harry hallotta volna, léptek
Ez szerencse volt.
tött s lassankint magához tért.
Néhány perc múlva, Latty mélyen felsóhaj-
magnevesíté hideg vízzel, száját pedig ecettel.
Létevélt mellője, fölémelte s arcát szintén
hogy mennyiben lehet Latty segítségül.
csolta, hogy ismét fölbreddjen, majd utána nézett,
sen összekötve, arcát egy pohár vízzel megö-
Ezékkel Dawlish Mark kezét és lábát erő-
par darab zsinórt és kötelet talált.
Ezt mondva a fiókban keresgél, míg végre
dönt.
hogy ne légy képes véres munkádat újból kez-
Harry. — Azonban mégis goodolokodnom kell,
— Itt fekhetsz, mint egy kutyá, — szót
hogy eszméletlenül maradt fekvé.
páttal súlyos intést mérven, azt leterítette, így
lanatban lépett félre, s megtámadója fejére a la-
hogy Mark dühösen jó feleje, csupán a kello pil-
tött idő alatt igen megerősödtek, s midőn látta,
(Chauntry Harry időig a bányászok közt tol-
vette számitásba.
Azonban ellenfele bátorságát és erejét nem
azonnal ellenére rohant.
Dawlish Mark fölemle a piszkáló vasat, s
get okozhasson.
bentni az őn fejét, nehogy több szerencsétlensé-

— 139 —

— 138 —

hogy ezt a flut eltakarítottam utjából? Tehát most elmégysz aludni.

— Nem, azt nem teszem.

— Nem akarod, mit . . .

— Nem, nem akarom, ami még több, azt mondom neked, hogy mr. Chauntry ébren van s felöltözve, mert figyelmeztettem őt s felszólítottam, hogy vigyázzon veled szemben.

Harry azonnal elgondolva, mi lesz eme valomás eredménye, lesietett a lépcsőzeten.

Azonban mégis későn érkezett.

Dühös ordítást, sulyos ütést — feljajdulást hallott s midőn a szobába lépett Dawlish Latty már vérezve öntudatlanul feküdt a földön.

Dawlish Mark azonban hallotta a fiatal embert lejőni a lépcsőzeten.

Ez mentette meg Latty életét.

A váratlan félbeszakítás által meglepett részeg gyilkos nejének elterült alakja mellett állt. Egyik kezében kést tartott, a másikban piszkáló vasat.

Midőn megpillantá, hogy Chauntry Harry fegyvertelen, arca gyalázatosan elfintorodott.

— Mit akar ön? — kiáltá, miközben készült Harry megrohanására.

Chauntry Harry gyorsan előre ugrott, s a sarokba támasztott nehéz vas lapátot felkapva, kiáltá:

— Ön engem meg akart gyilkolni, s mint látszik, saját nejét gyilkolta meg. Most én fogom

21*

— 3 —

ELSO FEJEZET.

Az öreg bohóc azt hiszi, hogy szerenséjét megállapíthat.

Az öreg bohóc és Dove Lőrinc ügyvéd viszatérése Londonból igen különbözött az odautazástól, midő Blihedale Robrtet üldözik,

Egyikük sem szolt egy szót sem. Gondolatukat kifejezni akarni hasztalan kísérlet lett volna.

Valóban az érzelmek sajátzerü zürzavara tölté el keblüket. A mult összekeveredett a jennel, a jelen összekeveredett a jövővel, a remény elriasztá a kétségbeesést s a félelem küzdött mind a kettővel.

Igy ültek ott szótlanul és sivár tekintettel néztek ki a változó tájra, melyen a vonat átvonult; azonban egyikük sem látta a fákat, a házakat, a réteket, nyájakat, folyamokat, zöld sziklát és völgyeket, melyek a folyton változó képeket alakíták.

Az amit mindegyikük lelki szemével látott egy férfi s egy gyermek volt, kik idegen hajó földézetén állottak. Valamennyi, gondolataik közül

Politikai hírek a hazából.

A képviselőház legközelebbi ülésében benyújtották az 1877. évről szóló állami zárszámadások és Spizzának Dalmáciához csatoltatásáról, a Németországgal kötött kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatok. Nagy vitát idézett elő a hadsereg létszámáról s a Horvátország belbiztosítási költségeinek százalékát tárgyzó törvényjavaslat, melyben Mocsáry Lajos kiméletlen felszólalására Tisza Kálmán kormányelnök erőlyesen felelt. Csánády Sándor mint mindig, úgy ezuttal is megfélekedve a parlamenti illemről, oly kifejezéssel élt, melyért a ház elnöke megvonta tőle a szót.

A delegációnak „7-es albizottságai” az akadémia egyik kisebb termében folytatták tárgyalásaikat. Ott ültek egy csomóban 14-en; kérélyve s kapacitálva egymást. S ha ez mint a legtöbb esetben történni szokott — ohajtott eredményre nem vezetett: szétváltak s a 7-es magyar csoport az egyik, a 7-es német csoport a másik szögletbe vonult s ott pianissimo suttogásban értekeztek, mitévők legyenek már most? Megint összefolytak egy nagy csomóvá, de az egyik fél csak nem akart engedni. (Például a magyar albizottság megszavazta a citadella-hadihajót az osztrák meg nem.) Ez az összefolyás-szétfolyás addig járta míg végre valami kompromisszumra vergődtek. Ez a sutyom-parlaments-

Karácsonyi vásár.

A kedves meglepetések ideje, a karácson közeledik. Van is sürgésforgás mindenfelé. Iparos siet munkájával, a kereskedő segéd nyakrafőre ékesíti a kirakatot... közeledik a bevásárlások ideje.

Sok ember tekint a szent napok elé kétes reményvel; a kereskedő: menyit vesz? ki ajándékra vár: mit fog kapni vajon? a férjek és papák még sohajtanak is egyet hozzá (igy titokban persze): menyit kell kiadni?

Pedig venni való van elég! Nézzük csak az ujságok negyedik oldalát: arany-ezüst ékszerek, finom selyemkelmék, konyhafőlszerelések, keztük, a melyek „minden versenyt felülmulnak,” — fehérneműk, kanárimadarak, mind az „olesóság forrásához” cimezve, és a melyek mind „meglepő alkalmasok” karácsoni ajándéknak. — Gőzmozdonyok, eséplő-és varrógépek, az a szép diszes kötetű könyv... és prenumeratio! meg ki tudná előszámlálni, mi minden „meglepő olesón” kínálva a t. helyi és külföldi közönségnek.

A gyermekjátékok!... Na, erről el is feledkeztünk, pedig voltaképp ez ünnep az övék; számukra

kedés arról nevezetes, hogy a bizottságok két előadójának azt választák meg, a kinek leggyöngébb a hangja.

A képviselőház mult pénteki ülésén elhatározták, hogy az Olaszországgal költendő kereskedelmi szerződést illető törvényjavaslatot az ünnepek után fogják tárgyalni. A mentelmi bizottság benyújtá jelentését a Verhovay Gyula immunitási ügyét illetőleg, mely szerint a Verhovay mentelmi ügye felfüggesztendő. Komjáthy Béla ellene szolt a javaslatnak, mivel a törvényszék oly bűntény („hatóság elleni erőszak”) miatt kéri Verhovayt kiadatni, melyet törvényeink nem ismernek. A ház nagy többsége a mentelmi bizottság javaslatát fogadta el. Ülés végén a kormányelnök három interpellációra válaszolt; Szalay Imrénék a közöshadseregbeli tiszteknek a legénységben Boszniában elkövetett kegyetlenségek felől, Madarász Józsefnek a rhodopei bizottság működése tárgyában, Csátár Zsigmondnak pedig az örkényi katonai építkezések körül történt visszaélések iránt adott fölfelvilágosítást. A ház a válaszokat tudomásul vette.

Politikai hírek a külföldről.

Az afganisztáni angol sereg parancsot kapott, hogy a fővárost, Kabult, ez év végeig igyekezzék elfoglalni; Browne tábornok hiszi, hogy e parancsot teljesítheti.

zöldül ki a karácsonyfa, hozva ezer örömet és — apró gyertyaláugot.

... Hát a kinek nem hoz?...

A szem elfárad a sok kedves csecse-becse bámulásában. Kocsik, lovak, operaszínházak, bundás báránykák között szépen öltözött és sehogyan sem öltözött babák, melyek közül azok a nagyobbak franciául is beszélnek: papa, mama!

Ki ne igyekezzék valamit venni!?

— Egy gyűrűt kérek.

— Ah, szolgálatok, épen most érkezett, egészen új divatu, karácsoni meglep...

— Mi az ára ennek itt?

Az ékszerész ajkain szakértő mosoly vonul el.

— Szép kis karika gyűrű, mond nyomatékkal 8 frt az ára.

A fiatal ember mintha elpirult volna. Kifizeti... Vajon kinek ujjacskaín fog fényleni a pici jószág az ünnepen?

— Jó-e aztán az a szövet? Tartós?

— Oh kérem, jót állunk érte valódi lyoni selyem... Ő nagysága meg lesz lepetve, meg lesz elégedve...

És a kereskedő mosolyog, szere-

Az afgán emir véd- és dacszövet-séget ajánlott Persiának, de a sahvisszautasítá.

Vegyes hírek a fővárosból.

Királyné ő felsége holnaputáni születés napjára úgy a képviselő, — mint a felsőház felhatalmazta az elnökséget; hogy szerencsekívánataikat tolmácsolják.

Királyasszonyunk irföldi útja elmarad. Ő felsége nem kíván angol földön vadászattal mulatni akkor, midőn az udvar legmélyebb gyászban van. Január 5-dikén Bécsbe fog utazni. A karácsony pedig egész benső családi körben ünneplik Rudolf főherceggel, ki csütörtökön este tizenegykor érkezett meg Gödöllőre. József főherceg és neje Acsuthon fognak ünnepelni, s míg a család és környezet számára Klotild főhercegnő pesti diszműárosoknál (többi közt Rothhansernél) vásárolt be több szép cikket, az aicsuthi szegények számára Székesfehérvárról vitetett ruhákat s egyéb kiosztandó cikkeket

A bosnyák küldöttség tagjai közül számosan elhalaszták szombat-esti elutazásukat, hogy a pár óra múlva megérkező Philippovics táborszer-nagy fogadtatásán jelen lehessenek. Szombaton délben a szerajevói polgármester s még négy tag — Milinkovics őrnagy és Demelics udvitkár kíséretében — az új város-

tetreméltó gyanittatásául annak, hogy tudja, kinek a részére tőri magát a Károly segéd bepakolni a selyem szövetet.

Oh, a kereskedők sokat tudnak!

*
Amott a fényes kirakat előtt uri kisasszony áll. Nézi, hogy mi lépne meg őt? Ez a nyakák? Vagy karperec? ... Hisz ez mind van neki... s ajkait olyan elégedetlenül bigygyeszi föl, mint az olyan — elkényesített kis baba.

A szomszéd pék messze kirakatát egy szegény kis leányka nézi — nézi hosszasan. A jó kenyér és sütemény illata vály igyekszik enyhíteni éhségét. Bezeg kis csecse számára oly szívesen vinne haza egy darabot abból a frissen sült kenyérből — karácsoni ajándéknak! Egyebet úgy sem vihet, s egyéb nem okozna oly nagy örömet.

Ezeknek is születik a Jézuska. A gondos szülők helyett vannak nemes szívű emberbarátok, a kik nem hagyják üresen az árvák, karácsonfáját, hisz oly kevés tudja boldoggá tenni őket!

Adjunk a szegény árváknak is, csak egy morzsát n tehetősebbek gyermekeinek örömeiből, s ők is fognak örülni majd!

L.

házán meglátogatták Ráth Károly főpolgármestert, ki nagyszíveséggel fogadta őket, megmutatva a pompás gyűléstermet is, mintegy félóráig időztek nála. Vasárnap többen el utaztak Zágráb felé. Egy pár nagykoreshető Bécsbe ment, hol üzleti összeköttetések vannak. Martics Gergely ferencendi provinciális pedig Esztergomba ment, meglátogatni az ott tanuló bosnyák papnövédeket s tisztelni a primáshercegnél; onnan visszatér fővárosunkba, tisztelg Trefort miniszternél s azután utazik Zágrábba. — Érdekes följegyezni azt is, a mit Martits atya beszélt Hadzsi Lojáról. Nem rossz ember az — ugymond, — s legnagyobb baja mértéktelen vallási rajongása. Ő felsége megkegyelmezése nagy hatást tett rá s azóta más ember lett. Valószínű, hogy a király egyik leghivebb alattvalója lesz. Most Bozsiban van családjával; lábfejéje még mindig tart, de remélik, hogy egészen kiépül belőle.

A képviselőház karácsoni szünideje vasárnap kezdődik s tart január 6-ig vagy 8-ig.

Huszár Adolf a Deák-szobor pályázat győztese tiszteletére holnap este nyolc órákor lakoma lesz a „Hungária“ elsőemeleti termében.

Fuchsné Brósi Adél asszony hosszszas betegség után élete 37-ik évében elhunyt.

Egy bosnyák, Vasic Péter, ki a háborúban a Rodich-ezred kalauza volt s most a fővárosba jött királyi audienciára, nagy kárt vallott Budapesten; két ládáját, melyek egyikében a Rodich-ezred által kiállított elismerő irat is volt, lakásáról ellopták.

Egressi Ákos értesíti a „Szinészet iskolája“ című munka előfizetőit s a közönséget, hogy az előfizetési határidő nyomdai akadályok miatt január 15-ig meghosszabbította.

A Légrády testvéreknél Smiles híres és nagybecsű könyve, az „Önsegély“ (a Könyves Tóth Kálmán kitűnő átdolgozásában) már második kiadásban jelent meg; ára két forint negyven kr; a szövegben huszonkét csinos kép van.

Dr. Kayserling népszerű felolvasásaiból összesen kétszázharminc forint gyűlt be jótékony célokra; ez összegből hatvan forintot a sebesültek és katonacsalládok számára adtak.

Szenzációs öngyilkosság történt a fővárosban. Oszwald Sándor te kintélyes fővárosi ügyvéd tegnap este 6 órákor Zsibárus-utca 7. sz. a. lakásán revolverrel halántékra lökte magát és azonnal meghalt. Az eset a fővárosban nagy feltűnést kelt, mert Oswald igen ismert személyiség volt és a fuma gazdag embernek mondotta. Az öngyilkosság okát illetőleg többféle versió kering. Megdöbbentő világot vet az

esetre és szomorú társadalmi viszonyainkra a következő tény. Oswald Sándor gondnoka volt Czompó Izidornak, Duchange, Európa-szálloda-tulajdonos fiának vagyona felett, hanem a fővárosi árvaszék újabban felmentette állásától. Tegnap este hat órákor a fővárosi árvaszék gyűlésre jött össze, melyre meg volt hívva Oswald Sándor is avégből, hogy az általa kezelt vagyonról számot adjon. Oswald a kitérőt időre nem jelent meg a gyűlésen; az árvaszék elnöke elküldött érte lakására, ismételtén meghívatta, hogy jöjjön el, mert különben a gyűlést nem lehet megtartani. Hanem időközben Oswald helyett megjelent Pöcz ügyvédjelölt és előadta az árvaszéknek, hogy Oswald ezen pillanatban öngyilkosságot követett el. Az árvaszék elnöke rögtön megtette az első intézkedéseket, az esetről értesítette Steinbac István közjegyzőt, ki elment az öngyilkos lakására, lepecsételt ott minden iratot, de lefoglalni valót nem talált. Oswald csak negyvenöt éves volt özvegyet és öt árva hagyott hátra. Holttestét a kórházba szállították.

Vegyes hírek a vidékről.

Hymen. Adonyban nagy diszszel ment végbe a Rakits Aladár esküvője bájos Zedwitz Malvin gróf nővel; az esketést a kerületi esperes végezte; nyoszolólányok a menyasszony nővérei: Olga és Gabriella grófnők voltak; a gazdag viláreggeli után a boldog pár Olaszországba utazott.

Árokszálláson Kazab Ennő uradalmi gazdatiszt nőül vette Kada Krisztina urhölgyet.

Rozsnyón Brátás Gyula közjegyzői helyettes jegyet váltott Gál Malvin kisasszonnyal.

Ipolyságról írják, hogy Lorincz István okleveles tanító jegyet váltott Olay Brigitta kisasszonnyal Pereszlenyiből.

Vegyes hírek a külföldről.

A királyné unokahuga e napokban menyasszony lett. Drezdából jelentik ugyanis, hogy özv. Thurn-Taxis örökös hercegnőnek, királynéknak testvérének leánya, Luiza hercegnő, Drezdában titkon jegyese lett Frigyes hohenzollerni hercegnék. A drezdai udvarnál ismerkedtek meg és egymásba szerettek. Frigyes herceg Berlinbe utazott, kikérni a német császár beleegyezését az egybekeléshez. A hercegnő 19 éves, a vőlegény pedig 1843-ban született, most alvezredes és a 2-ik porosz testőr-vezet ezred parancsnoka.

Rudolf főherceg a prágai színház-

ban megjelent a „Kis herceg“ előadásán s ovációkkal fogadták.

Kazánban a nép és csendőrség közt véres összeütközés volt, melyben egy orosz zsoldárezredek is elesett.

Bender besszarábiai városban Szalkoff tábornokot és Naumenko őrnagyot befogták, mivel a kincstári lovak eladásánál nagy összeg pénzt sikkasztottak el.

Varsóban néhány nap előtt ismét tizenöt egyént fogtak el, kikre gyanakodtak, hogy a pétervári nihilisták társai.

A hesseni nagyhercegné temetésén jelen volt a német trónörökös pár is; a Connaught herceg és Thyra dán hercegné menyegzőjét elhalasztották a gyász miatt.

Crispi kedden este Depretis-vel értekezett, miközben Crispi fölmérgesedett, hogy székét ragadva, a földhöz vágta s darabokra zúzta; a botrány nagy s van mit beszélni a városban.

Vilmos császár hétfőn látogatásával lepse meg gr. Károlyi Alajost és nejét a követségi palotában s egy óra hosszat időzött nálunk; a gróf már uton van London felé.

Bukarestben Vándory Lajos ujra megindítja magyar lapját: a „Bukaresti Híradó“-t.

Az elhunyt Alice darmstadti nagyhercegnő úgy kapta el a roncsoló oroklobot, hogy midőn férje, e betegség első pillanatában, a pamlagra dőlt, hozzá rohant és megcsókolta.

Az olasz kormány harminc évre szóló engedélyt adott egy társulatnak, mely a Vezuvra gőzsíklót épít.

Lord-Taylor Bayard amerikai követ, ismert író, ötvenhárom éves korában elhunyt.

Gutzkowot Majna-Frankfurt Sachsenhausen külvárosából mély részvétellel és fényes gyászpompával kísérték öröknyugalomra.

Bukovinából szomorú hírek érkeztek, Hadikfalván a magyar iskola s tanítólak leégett; vajha mennél több segély gyűlné be fölépíthetésére.

Gróf Széchenyi Imrét emlegetik mint berlini teendő ngykövetet.

Philippovics tábornok és Bienerth tábornokok a Mára-Terzia renddel díszítetnek föl.

Bródnál a szávai vasuti hidépítését elvették a kötelezettségeiket teljesíteni nem képes vállalkozóktól s a hadügyminiszterium maga fogja azt építtetni.

Halim bej a Szamich pasa fia, Vámbérv „Utazás Közép Ázsiában“ című könyvét törökre fordítja s füzetekben adja ki; e könyv most a tizenkötödik nyelven fog napvilágot látni.

Kabul folyó balpartján haladó angol csapatok megszállták a Dsellalabáddal szembe fekvő Zakkal erődöt.